

አስመራ፡ ዕፌ ዓዳት እብ መናሰበት ሄለል ሰብተምር ፲፱፻፲፭

ሰላሊ-ህብረም ጸሃዩ

እብ መናሰበት ሄለል ሰብተምር-ዝክረት 65 ሰነት መትኣንባት ንዓል ሽዑብ ኤረትርዮ እት ዮም 31 ኣጎስት እት ቃዕት ሲመት ሮማ ዕፌ ዓዳት ትቀደመ።

ለእብ መዓወነት መፈወድየት ዓዳት ወርያደት ወወጠንያይት ልጅነት ኣትመቃረሐት ዓያድ ለትዝመ ዕፌ፡ እግል ተርጀመት ናይለ ኣምዕል፡ ሽዑብ ኤረትርዮ እግል ሕርዮቱ ወሕሸመቱ ለደፍዐዩ ዐውል ወለ ኣከደየ ዐውቲ፡ ክምሰልሁመ እግል ውሕደት ወውፋቅ ሽዑብ ኤረትርዮ ለሸርሕ።

እብ ሰዕ ሀገሊት ቀምያትነ ለትቀደመ ሐልየት፡ ተምሲልየት ወኣናሺድ ለሸምል ጽበጥ ዐለ እቲ።

ለእግል ዝያድ ሳዕት ወሰር እብ ትልፍዝዮን ኤረትርዮ መባሸር ለትጠለቀ ወእብ ገዳይም ወሐዳይስ ሰብ ወራት ፈን ለትቀደመ ዕፌ፡ እብ ፍረቅ ትልህዩ ኣድማስ ወስኒት ለትተለ ዐለ።

እሊ ክእነ እት ሀሌ፡ እት ቺካጎ ወድዋራተ- ኣምሪካ ለትብሮ ኤረትርዮን፡ 65 ዝክረት መትኣንባት ንዓል ሽዑብ ኤረትርዮ እብ ነያረት ዐየደው።

እት ዮም 29 ኣጎስት ለገኣት መናሰበት፡ እት ለትፈናት ዓማር ለህለው መዋዝን፡ ሰዋልፍ ሽዑብ ኤረትርዮ ለሸርሕ ጽበጥ ክም ቀደመው፡ ምነ ኣካን ለበጽሐተነ ሐብሬ ተኣፍህም።

ለእሕትፋል፡ እበ እት ዐለዮ እንዴ ትወለደው ከለበው ሽባብ እቦም ምን ትመቃረሐ፡ መዕነት ናይለ ዝክረት ዝያድ ክም ኣድመቀ ለሸርሐው መሻረከት፡ ወጠንያይ ዓያድነ ውርስ ታሪክከ ወሀውየትነ እንዴ ገኣ ልተላሌ ክም ሀለ ኣከደው።

ልእከት ጀብህት ሽዕብየት እብ መናሰበት ሄለል ሰብተምር 2026

ሄለል ሰብተምር 1961 ኣምዕል ብሸራት እግል ተኣሪካይ ሕርያን ሽዑብ ኤረትርዮ መትዕዳዩ ዲብ ንዓል ክፈሕ መሰልሕ ተ። ሐቅ ተቅሪር መሲሩ እብ እልሓቅ እንዴ ትክደል ልትረምተት እት ሀለ ኣረይ ጂኦሲዮሲያይ መሳልሕ ዳቅባት እግል ልግበእ ናይለ ኢሰምሐ ሽዑብ ለትወቀለ ሸክል በሊስ ቀቢጽ እብ ሰላም ወሰያሰት ለገብእ ንዓል ተ ለዐለት።

እሊ ሕርያን እሊ ናይ ቀደም 65 ሰነት ለትቀሰብክ እቲ ሕርያን ምንመ ገብእ፡እግል ሰለስ ዕቁድ እብ ደም ወለህበት ሽዑብ ኤረትርዮ፡ እግል ክልኣት ገዝም ኣቶብዮ፡ በሀለት ሀይሌ ሰላሴ ወደርግ ወለተራተው ሴድዮቶም እብ ሐለት እንዴ ፈ'ለ፡ እብ ቃኑን ሐቅ ሽዑብ ኤረትርዮ ለኣመርዴት ዕውትት ሰውረት ተሕሪር ተ።

ሽዑብ ኤረትርዮ፡ ጀብህት ሽዕብየት ተሕሪር ኤረተርዮ ለመሰል ለለኣሻርክ ተንዝም ሰውርያይ ወወጠንያይ፡ ዲብ ወደሐት ወጠንያይ በርናምጅ ወዲብ ፈረጎት ስብልት ቅያደት ለሓለፈዩ ንዓል ወለሰጃለዩ ዓውቲታት፡ እብ ምቅያስ ወቅት ዲብ ኣካነ ሌጠ ለለኣለትሐጸር፡ ምንኬን እሊ ዲብ ብኸ ወሐሸምት ሰያደት ኤረትርዮ ለከድም፡ መትዝም፡ ቅያደት ወቅዩም ለከሰበ ቲ። እብ ጂኦግራፍው ዲብ ኤረትርዮ እንዴ ኢልትሓደድ፡ እብ ተኣሲር ወእብ ናይ ፍዕል መትሰዳዳይ፡ እግል ዓድል ንዓል ገባይል ዝሉማም መንጠቀትነ ተኣሲር ለቡ መሰል ሰኔት ቲ። እለ ተጀርበት እለ ምን ናይ ካርጅ ዋይዲባት እንዴ ኣንገፈት፡ ዲብ ናይ ሰላም፡ መትሰዳዳይ ወናይ ሕድ ኣታማም ሓለት እግል ትምረሐነ ትቀድር።

ዮም፡ ሰእየት ለኢበትከው፡ መትፈላል ለኢትዋሕጠ እግሎም፡ ሕልም ኣሰሐባብ ለደግሰዮም፡ ሓደይስ መናቢቶም እግል ልክደም፡ ሰይፍ እንዴ ሐረጥክ ወታውቶት ለዐጅቦም ለሀለ፡ ሸንህት ሐርብ ለቦም፡ "ኢፋልኩም፡ ቀዳምያምኩም ለለከመ ሕርያን ኢትድገም" ቲ፡ ልእከት ሰብተምር።

ዓውቲ እግል ገቢል!

ኤረትርዮን ኔብረት ሰውድዮ፡ ሄለል ሰብተምር ለዐይዶ

እት መዳይን ርያድ፡ ጀደ ወኣ'ኔማሱ ሰውድዮ ለትብሮ ኤረትርዮን ሄለል ሰብተምር ዝክረት 65 ሰነት መትኣንባት ክፋሕ መሰለሕ፡ እት ዮም 27 ኣጎስት እብ ነያረት ዐየደው።

እት ርያድ እተ ገኣ በርናምጅ ዝክረት፡ ርኢስ ጃልየት ርያድ ወድዋረ ኣሰይድ ተሰፋይ ተክሌ፡ ተኣሪክ ናይ እለ ዕለት ካብረት እት ሸርሕ፡ ሐቅ ናይ 30 ሰነት ንዓል መሪር ወዐውል ቃሊ ለትረከበት ሕርየት እብ ዐማር እግል ትድመቅ፡ መሰኡልየት ኣግማም ክምቲ ኣፍህመ።

መሰኡለት ሸኡን ተንፊዚ ሰፋረት ደውለት ኤረትርዮ እት ሰውድዮ ኣሰይደ ወይኒ ገረዝግሄር እብ ተረተ፡ ቀደም 65 ሰነት እት 1961 እት ደብር ኣዳል ለትወለዐት ሰ'ረት፡ እግል ሕቁቁ ወሕርየቱ እብ ሰያሰት ሰላም ለናድል ዐለ ሽዑብ ኤረትርዮ ብሸራት

መርሐለት ሐዳስ ክም ዐለት እት ሸርሕ፡ እግል ክሉ ሽዑብ ኤረትርዮ ወፍራስ ቅዋት ድፋዕ ኣሰናይነ ትቤ።

እተ መናሰበት፡ እግል ሕሸመት ወመዕነት ሄለል ሰብተምር ለሸርሕ ጽበጥ፡ እብ ደረስ እድንያይት መድረሰርት ኤረትርዮ ቀርቡ።

እሊ ክእነ እት ሀሌ፡ እት መዳይን ጀደ ወኣ'ኔማስ ሕድ ለሸብህ እሕትፋላት ገኣ።

እት ጀደ ለትዝመት መናሰበት፡ ዓም ቁንስል ኣሰይድ ዐብዱረሕማን ዐሰማን እተ ኣሰመዐዩ ከሊመት፡ ሄለል ሰብተምር- ሽዑብ ኤረትርዮ ኣባሁ እግል እስትዕማር ወዐሸመ- እግል ሕርየት እብ ኣርወሐቲ እግል ለኣክድ ሰላሕ ለረፍዐ እተ ተኣሪካይት ዕለት ክምተ እት ለኣክድ፡ ራዐዮት ዓይላት ሹሀደ ዝያድ እግል ለኣተላልዩ ትፋኑ።

እተ መናሰበት፡ ለትፈናተ ጽበጥ ፈን እቡ ለትተለ በራምጅ ትቀደመ።

መዳሊት እግል ዝክረት 50 ሰነት መትከሳስ መድረሰት ሰውረት እብ ደረጃት ወጠን

ዲድ እዮቤልዩ ደሀቢ - ዝክረት 50 ሰነት መትከሳስ መድረሰት ሰውረት፡ “ዝክረት ዛይደት እግል ፊራሮ ሐዲስ ዐማር ወጠን” እብ ትብል ሰቅራት እብ ደረጃት ወጠን ምን ዮም 17 ኣሰክ ዮም 20 ሰብተምበር እግል ልትዐዩድ መዳሊት ክም ተመ፡ መፈውድ ዓዓት ወርያደት ሸርሐ።

ሰፊር ዘመዴ ተኽሌ እግል ኤሪነ እተ ሀበዩ ሐብሬ፡ ሀደፍለ ዲድ - ተእሪክ ወተጠውር መድረሰት ሰውረት ወሰቀት ወዲስ መጽእ ጂል እግል ሓለፎት፡ ፍዕል ወዝር ለኣለትቃርን፡ እሰባት ዐዳለት እጅትማዕዮት - ኣግደ ህዩ እሳሰዩት ላተ ገበይ ለልተባዕ ብዝሐ ሸዕብ ኤረትርዮ ዲብ ወግም ለለኣቲ

መጽል ምህር ጀብህት ሸዕብዮት ተሕሪር ኤረትርዮ እግል ለኣርኤ፡ ክምሰልሁመ እት ካርጅ ለኩበር መዋጥኒን ዶሮም ለወቅሎ እቡ መጽል እግል ክልቀት ክምቱ ሐበረ።

ለእት ቀበት ዐድ ወካርጅ ለገብእ ዲድ፡ ዕፌ ሰወር፡ ኮንሰርት ሙሲቀት፡ ሰሚናራት፡ ብድራታት ርያደት፡ ክምሰልሁመ ሲምፖዝዩም ለክምከመ ክምቱ እንዴ ሸርሐ፡ ለበራምጅ ረስምየት ዲብ ኣስመረ ክም ገብእ፡ እት ክል ኣቅሊም ህዩ እሊ በርናምጅ ርቱብ ክም ህለ ኣፍህመ።

እብ ኣሳስ እሊ፡ እግል መደት ሳምን እግል ሸዕብ ክሱት እንዴ

ገብእ ለኣለሰምን ዕፌ ሰወር ወኣላት (ዐፍሽ)፡ እት ዮም 17 ሰብተምበር ዲብ ቃዕት እዳረት ኣቅሊም ምግብ እግል ልትፈታሕ፡፡

እምበል እሊ፡ እት ዮም 18 ሰብተምበር - 13 ምዴርየት ለሻርክ ዲብ ካርኒቫል ዓዓት ለክምከመ ኮንሰርት ዲብ ኣግደ ሸዋሬዕ ኣስመረ፡ እት ዮም 19 ሰብተምበር ህዩ ዶር መድረሰት ሰውረት ዲብ ረበዮት ወጠንዮት ወምህር ዲብ ብንዮት ወጠን እብል ልብል ኣርእሱ፡ ዲብ ሐ'ረት ኤክስፖ ሰሚናራት ክም ገብእ ወዲብ ሲነመ ሮመ በርናምጅ ዓዓት ክም ልትቀደም እመር ህለ።

እት ዮም 20 ሰብተምበር ህዩ፡ ዲብ ሆቴል ኣስማረ ፓላሲ፡ ስምፖዝዩም

ወበራምጅ ካቲመ ክም ገብእ፡ ሰፊር ዘመዴ ተኽሌ ሐበረ። ዝክረት 50 ሰነት መትከሳስ

መድረሰ ሰውረት፡ ዲብ ካርጅ ካናዳ ወሰደድን ለብእተን ድወል እንዴ ቀደመ ክም ተዐዩደ ልትኣመር።

ዲብ ሰዌስረ ወኣሰትርዮ፡ ሰሚናራት ገብእ

መስኦል ቅደይ ሸዕብ ወጽልየት ዲብ ሰዌስረ ክምሰልሁመ ቁንሰል ዓም ዲብ ፍራንክፊርት - ጀርመን፡ ምን ምን 16 ኣሰክ 23 ኣጎስት ዲብ ሰዌስረ ወኣሰትርዮ ሓድረት

ሐለት ለረከዘ ሰሚናራት ወደው። መስኦል ቅደይ ሸዕብ ወጽልየት ዲብ ሰዌስረ ኣሰይድ እስማዒል መሐመድ-ኑር ዲብ መናጥቅ ሸሺዝ፡ ሸፋውዝን ወሰንጋለን ለኩበር

መዋጥኒን ዲብል ወደዩ ሰሚናር፡ ሕኩመት ኤረትርዮ መዋ-መጦር በራምጅ መንገፎ ወጠን፡ መብደእ ዐዳለት እጅትማዕዮት እብ ፍዕል እግል ትትኣክድ፡ እግል ዐማር ዳይም ወኣትሐዩስ መናበረት ሸዕብ ከድም ክም ህለ ሸርትሐ።

ተረቱ፡ ሸዕብ መትከሳመ እንዴ ኣተረደ ዲብ ራዐዮት ወረበዮት ሸባብ ወኣጃኒት እብ ነሻዋ እግል ልክደም፡ እብ ፍንቱይ መዳርስ ህግዮ-እም እግል ልትመደድ ገብእ ለህለ ወራታት ህዩ እግል ልዕቤ ትፋን።

እምበል እሊ፡ ቁንሰል ዓም ዲብ ፍራንክፊርት - ጀርመን ኣሰይድ ክብረኣብ ተኸስቲ ወመስኦል ቅደይ ሸዕብ ወጽልየት ዲብ ጀርመን ኣሰይድ ጠዓሚ ሃይሌ፡ እግል ኤረትርዮን ሰካን ሸዩና - ኣሰትርዮ፡ ሓድረት ሓለት ወጠን እብ መጽብ ናይ መንጠቀት ወተጠውር እዲክ፡ ክምሰልሁመ ኣደቃብ ተናዚም ወልእከት ናይ እሊ መርሐለት ለክምክም ተውዴሕ ርሒብ ሀበው።

እምበል እሊ፡ ሳፊ ወሻፍግ ከደማት ቁንሰልየት እግል ልትኣክድ ገብእ ለህለ ጅህድ ወመትቀዳሙ ትሸርሐ።

ሸዕብ ኤረትርዮ፡ ውሕደቱ ወመትከሳመ ሰበት ኣሰበተ ዲብ ደማንት ለበ ሓለት ክም ህለ እንዴ ሸርሐ ህዩ፡ ኤረትርዮን ሰካን ሰዌስረ እብ ፈሃዕት ዲብ ኩሉ በራምጅ ወጠን ዶሮም እግል ልወቅሎ ትፋን።

መስኦል ልጅነት ወጠን ሰዌስረ ኣሰይድ ምሕረትኣብ ማልክ እብ

መሻርከት እብ ጀህቶም፡ መናህጅ ናይል እት ካርጅ ለለኣደርስ መዳርስ እብ ውብረት ተዕሊም እግል ልትዳሌ፡ መስኦሊን ተናዚም ኣተላላይ ለቡ ተእሂላት እግል ልትህየቡ፡ ሸባብ ወኣጃኒት ለለኣሻርክ ጀውላት እት ቀበት ዐድ እብ ትሉሉይ እግል ልትከም፡ ለልብል ወኣራእ ብዕድ ሀበው።

ሰነይ፡ ሰዳይት እግል ዓይላት ሹህደ

መክተብ ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕዮት ዲብ ምዴርየት ሰነይ፡ እብ እዳራት ደዋዬሕ ለትፈረገዩ ዓይላት ሕገዛት ወምስኩናም እብ እንሱስ ኣትሐደረ።

መስኦል መክተብ ኣሰይድ ሚኪኤል ገብረሰላሴ፡ ለመክተብ

ወራታት ኣትሐደርት ሕገዛም ወምስኩናም እብ ተርቲብ እንዴ ካፈለ ወድዩ ክም ህለ እንዴ ሐበረ፡ ክል ዓይላት እብ ዐውል 10 ኣልፍ እብ እንሱስ ኣው እብ ተጃረት/ተሻሸት ክም ሐድረዩ ሸርሐ።

ለሰዳይት ምንል ገብኣት እሎም መዋጥኒን ዲብል ሀበዉ ረኣይ፡ ለእለ ረክበው ሰዳይት መናበረቶም ዲብ ኣትሐዩስ ዶር ምህም ክም በ እንዴ ሸርሐው፡ ዲብል ለልትሐዜ ሀደፍ እግል ልትበጻሕ ምክር ሰብ-ምህነት እግል ኢልትፈንቲ ምናም ኣትፋቀደው።**

ኦፊሻል ጽሑፍ

ክል ኣርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፡
- መሐመድ እድሪስ

ለይኣውት ወኣርተዖት
* ዘህረ ዐሊ
* ፋጥነ ኣድም

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡163471-07588045

ኣትኣመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

2^ይ ክፋል

ምስል ሄራርጎ አተላላኝ። አነ ሻም ደሚርዬ ዋሴ፤ ወሀተ ለእግሉ ቃስደት ለዐለት ቀርዶ፤ እግል ትብጾሕ፤ እት አካኑ ተመምን። ሐንገልዬ “ተሰአል” እት ልብለኒ፤ እግል አፋዬ አማውር ዐስከሪ አመረዩ። ደሚርዬ አማውር ሐንገል እግል ኢልካልፍ ወኢልጅፈ። “ሰምዐን ወጣዐን” እግል ሊበል እግል ሰአልዬ እቅድም እብ ክቡድ ትእዛዝ ንሳልዬ ምን ፍንጌ ክልኣት ፍክ ነክክዬ አማውሮም እንዴ ጀፈ፤ እግል ኢልትበርገሽ ሰኒ አፍሬሄ፤ ለፍንጌ ከፈፍል ገርብዬ ለዐለት ሐርበዋ እት ደንጎበ ጭመትለ ፍክርዬ፤ እት መከለሲ እንዴ አብጸሐዩ፤ እግል ንሳልዬ ሰለመዩ። ንሳልመ ምህመቱ እት ታመት መከለሲ እግል ለአብጽሕ ነጥቀ እቤ።

“ሰምዒ ዐባይ?” ጀለ ጀላሉ!! አፍመ ተፈትሐ እግል በዐል ምራዱ። ሰአል ራቴፅ ወፅጉል ምን ዒማቱ እብ ፅጉል መባልሰ ሐቆ መትከማካም ተለው ሴለ።”እስመዐክ ህሌኮ መንበ። በል ምንክ” ልጉም ለዐለ አፋዬ እግል ሰአል ተፈትሐ፤ ክሙል ኢኮን በዐል ሽንሂት ወንዮት። ወለ እጭንቡይ ዐለ እዘንዬ በሊሰ ደሚርዬ ፈተዩ ከእብ ክልኤ እዘንዬ አሰሚዔኒ።”ምን ትትበህሊ? ወወለት ምን እንቲ? ሕጺት እንቲ ሚ ኢፋልኪ?” ክቡድ ጸር ምን ሰአላት እግል ኢልፍጸዐ እንዴ ይእፈርህ እት አድሕድ ለደድኮሁ እግሉ፤ ከደርገኩወ ምንዬ። ከሚ እዴ መሰለክም ወዳይ ፈረህ ኢልብዴ። ዓርበይት ልብዬ፤ ሐቆ ሰኒ ተሰሐቀት ወአስተንተነት፤ እተ ሰልፋይ ሰአላቼ በሊሰ ሀበት እቱ።

“ሰሚቼ ፍጉረት ወለት ፍጉራይ እትበህል። ከምስለ ሰሚቼ ወሰሚት አቡዬ ለእቤለካተ ፈጋይር ድላለቼመ ሐልፍት አነ” በሊሰ ፍጉረት ሰልፋ ፈረሕ ወደንጎባህ ደሚርዬ ምን ሰምዑ ልብዬ ትቀርሐ። እተ ሕጺት እንቲ ሚ ኢፋልኪ ለልብል ሰአል ሐመጣመጠት እቱ።

“ሃህእ!” ክሉ ለሽብሃት ለሰኒ ፋሉ፤ ወለ አከዩ ፋሉ እት ቀበት አድሕድ አደርወጠ እቼ። ኮንዶእ እቀርድ ዐልኮ፤ ሚ እደንግጽ፤ ኢትፈረገ እግልዬ፤ ፡ ለሰልፍለ ሰሚት እብ ፈርሐት ወቀርድ እት በሽረኒ፤ ለበርዱ ፈገይርመ ሐልፍት አነ ህታተ ለሳልም ልቤታዩ ለአጨንቤት።

አናመ እሊ ሰድ እሊ ዐቅድ

ፍጉር ፍጉረት

እግል ኢሊሀሌ እተ ፋርህ እት አኑ ምን ለእግሉ አትዮት ለዐለት ድላለት ሕድማት እግል ትግበእ እብ ደሚርዬ አተድዔኮ። ረቢ ወድዮ ከክምስል ንዮቼ፤ ዓርበይቼ እረክበ ወለ ርኤኮ ወኡብዔኮ ትጉብእ፤ አስክ በሊሰ አፋህ እሰሚፅ እተ ምኑ አባሬኮ እብለክም ለዐልኮ፤ ሸቀላት ወሀማት እግል ሐዳት ሰዋኒ ትካፊኮ። ሕድት ምን ወቅት እግል በዐል ሽንሂት ወንዮት ሰኒን ንቱል ተን፤ ልነጄክም ወልነጄኒ

ሰብሓን አላህ! አነ ሌጠ ኢኮን ለዓርበይቼ ራክብ ለዐልኮ። ለሓለቼ ኢተአፈርግ እንዴ ኢኮን፤ አላሁ ዓልም አስር ወአድሚር ፍጉረትመ አብ ብሶተ ልግበእ ወእብ ብሶቼ፤ ህታመ ዓርበይተ ለአምዕል ለሀ ራክብተ ዐለት መሰለኒ ሌጠ እንዴ ኢትጉብእ ለአማንመ ህታተ ለዐለት።

አስክለ ሐዳት ሰዋኒ ለእብ ሰሚተ ወሰሚት አብህ እንዴ ተበሽርኮ እተን፤ ከእብ ሰመፅ ኣቲህ እት ድላለት ክምስል ሰመፅ አከይ መሰእል ሰመዐኮ እተን ከቀርጄ ወፈርሐቼ፤ እብ ደብነ ሀማት ወሸቀላት ግልሙሽ እት አነ ለሐልፈደኒ እት በል ሽም ወቅት ክምስል ሰኒን መክሩህ ፍንጌ ኮፍ ወፈረጀ እት ሰኒን መክሩህ ወንቱል ነትሌኒ።

መደቲት ሐቆለ ጸንሐት ተብሰም ወዴት ወሐር። “እንተ

ዌሬዘ እንተ መሰለኒ? ያረቢ ሐዩ ኢትርፈፅ ምንዬ ወኢትክለኣኒ” ትቤ፤ ከክልኤ እዴህ እግል ደዐ እንዴ ረፍዐተን እተ ለሸምሊት ወጅሄታዩ መሰተን።

እሊ ሰድ እሊ፤ አናመ እግሉ እት ብሶተ ለዐለት ግድረት (ሰጁድ) ሰላት እንተብሀኮ እግሉ። አሚነት ምስል ካልቅ ወክሉቅ ክምስልተ አምርኮ። ሰአልዬ እንዴ ኢትበልሰ እቱ ሰአለቼ ሰበት ዐለት፤ አዜዲ እተ ናዩ ብለሲ እቤለ ከአማውር

ልልእኩቱ ለእበ መጽአኮ” ቲለኒ ከትሶመለት ምንዬ። አናመ ምን ህዳዩ ቀደሚዬ እንዴ ይእደንግጽ፤ እብ አከይ በክቼ፤ እብ ሐመ ኢግበኦቼ፤ እት አትማርር፤ እበ ሕድጎህ ወፈረገ ምን ድላለት ሰልፍ ፈርሐኮ። እተ አሰልፍ ለትሰአለቱ ሰአል በሊሰ ሃይብ ሰበት ደዐልኮ ዲቡ አቅበልኮ።

“አማንኪ ቱ፤ ወሬዘ አኑ። ላኪን አስክ እለ ዮም መሰጢር ልብዬ ለትበርብር እግልዬ ወለት አንሳይት እምበሌኪ ወጅህቼ ኢተአምር። እትለ እት እነብር ለህሌን፤ እዲን ዓርባይት ልብዬ እንዴ ኢረከብኮ፤ ክምስል ህኑን ወመዋሙስ ክሉ አዜኒ ወመሸጌኒ። በሪ ልውዴኪ ፍጉረት ሕቼ፤ ሐቲተ ከፍጉረ ትጸኔሕ ወተሐሰብ፤ አናመ ፍጉርዬ ዮም ምስል መትዋጅሆትኪ ተመ እግልዬ” እቤለ። ከሐንገልዬ ጣሰሰኮ ወክምስል መዐነት እብዱይ፤ ጣምሴሰ ወዴኮ እት ቀደሚህ።

“ላለ! ሓይሰ ስናቱ፤ አነ ወለድኮ ወውላጄ ሐቀፍኮ። እንታመ ምንዲ ትትከብቱ ለለሐሚክ ኢበዴ መክሰብዬ። እግል ዒረት ወፍንቲት ሰብ ቅስመት፤ ብዝሓም አፈችቶም፤ ለማትሆ አዜመ ኢልትሐገሎ። በዲር ሀንቱ ወአዜ ቀሸቱ” ላልብሉክ በዲር ሐዳም ምንዲ ኢለዐሉ፤ አዜመ ኢልውሕዶ ወኢለአዝሞ፤ ፡ በዲር እብ ሕሚት በዐል ግረ ዐለ ምንዲ ጉብእ በህሎም፤ አዜ በዝሐ እግል ፈንጨጋር ወአታረፎት ፋቲያም” ትቤ ከገጸ ሐቡር ሽዑር እት ትርኤኒ እቱ ትሶመት ምንዬ።

አነ ላቱ ምን መግለል ተዐገልኮ ወምን ፈርህት ተዐለትኮ ወትሰርገልኮ። በደል አድነዋናይ ወጣምሴሰ እወዴ ዐልኮ፤ ግልቼ እንዴ አርተዐኮ፤ እብ ዋድሐት ወብይንት በለስኮ። ሐቆ ምጽአቼ እትሊ ኮን፤ ክምስል ወድ ሚን አደመ ዘሀርኮ እግል ይእብለሰ፤ ወይኢበል ወይእትበህል ክምስል ዕድዕደት ንሳልዬ ምን በሊሰ ዘዐት፤ ትለገመ፤ ወሕልቅምዬ ልትሐንቅ እበ ለዐለ እንዴ ትባልሐኮ ምን፤ እበ ክሉ ሰምዐ እበ እት በይን ካርፍዬ ለዐለ ሽዑር እግል አብድዩ አስተብዔኮ።

“ለምፍቱሕ ክል ሐዶቼ ላተ አንሳይት እንቲ ቱ እምበል ሸክ። ላለእ! ኢትግብእ እተ አነ ዐርባይቼ እንቲ ቱ፤ ፡ ሴምዓይት ደሚርዬ፤ ናይ ዲመ መንበርዬ፤ ናይ ፈጅር ቀሪምዬ፤ ናይ ዮሚቱ ኮምባስ (ሶሰለት) ራቴፅ መርበዬ እንቲ

ቱ። አቤ! ለእግል ዲመ እግል እታለዩ፤ እዴ ማንዬ ወገለብዬ፤ ሴምዓይት ክሉ ጀዋርሕዬ እንቲ ቱ። ዮም ርክብት ህሌኪ። ላመ እግልዬ ህኑን ወዋሙስ ዋድዬ ለዐለ ሽዑር ዮም ግልጽጽ ምንዬ ህለ። ለትባደ ልትራኩብ፤ ወለ ኢትረኣ ልትርኤ ዐባይ ሕቼ” እቤለ እብ ከርሰዬ እት እፈሬሕ ወአተቅርድ።

አላህ! እለ ምፍቱሕ ልብዬ እት እዴህ ጸብጠት እት እንተ ለጸንሐት አንሳይት፤ እብ ረአዩት ፅን እንዴ ትርእዩ ሰኒ ምንዬ ትንእሸ። እብ ተውሊደትመ እብ ዐስር ሰነት አነ ዐብዩ። ህተ ምስለ ምስሉ እግል ትንበር ለኢቀድረት ሐማህ ቀደምዬ ተዐሽለት እንዴ ኢኮን፤ እብ ፅምር ላተ ኢኮን። ህዳይ ህዬ ምርተ ክምስል በዐል ቅስመቱ ነስኦ ለቤለዩ ነስኦ” ላልብል ወካልእ ህም ገም አርወሐት ነፍሰ ኖሰ አርወሐተ ትትሰአል እቡ ወትበልሰ እቱ ዐለት። አነ ላኪን እበ ግርመተ (ሌለት አልቀድር) እግል ይኢበለ አድሐ ሰበት ሳደፍተኒ፤ (ወሀበት አደሐ) ሰሚኮህ።

ሐቆ ክሉ እሊ መትባለሰ ግድም ካጥረ አስክዬ እት ልትደለል ወነትል ሰበት መጽኦ፤ ፡ ሐቆ ዐሪግ ወመትከራይ ምስል ሾረት አርወሐተ፤ ፍጉረት እንዴ አትዋረሰት፤ “ግድም ሐቆ እንተ ቲልካህ መንበ! አናመ ክብትተ ህሌኮ ለሾረትከ። ቅስመት ምንዲ ተሀሌ። በሰ ለማጅሀትክ ወለ መዋጅሆቼ ለሰሚፅ እበን፤ ትፋቲነ ምንዲ እንብሎም፤ ቶቤኮ! ላለአምነ ኢሊህሌ። ዬቡ ወገህ ጋብእ ግበእ መክሩህ፤ አምር እት ሻሬፅ ወሰድፈት ሐቱ ዶል፤ ሚ ዶል እት ሐዶት ህዳይ ወጼወ ለአበጽሕ ጉብኦ?) እት ልብሉክ ሕማም ረኣሰ እግል ልግብኦ እግልካቱ” ቲለኒ። ከአክምመሰት እግልዬ ለጀሀረት ጽቤሕ ምድር ተአትሓሴ ዓርባይት ልብዬ ፍጉረት።

አክሬነ ሸረ እለ እዲነ! (ግሉል ኖሰ ለአክጅል ወግሉል ጸር ለአስሕቅ) ክመ ለቡሉ፤ አናመ እግል ዋልዴን ወፈታይ ወአደይ፤ ይህዳዬ ሰካብ ካልእ ለዐለ ፈጅኦተን ተሐሰበ ወእተ ነሃሩ ፈጋይርዬ እግል ልትአስር እግልዬ ምስል ፍጉረት ያረይ! ዩሐመጣመዋኮ፤ ወዩአንጠዋረርኮ። ለበዲር እወድዩ ለዐልኮ ጣምሴሰ እንዴ ሸነክዎ፤ ኬርዬ ወበርከቼ፤ ህዳዬ ምስል መትዋጅሆት ምስል ፍጉረት ልብዬ ሐድረ ወፍክርዬ ናይ ሰኔት ኤታን አፍገረ።

ትተላሌ.....

አትሐዳስ ጽርግዩ ዐዲ ቀይሕ፡ ሰንወፌ-ሰርሐ ዲብ ዐውቴ በጽሐ

ሙሰውር፡ ክብርም ጸሀዩ

ኢንጅነር ተወልዴመድህን መሐሪ ናይ ዶሎ መስክል ሽሪክት አሰቤት መሸርዕ ዐዲቀይሕ ሰንወፌ-ሰርሐ እብ ቅጥራን ናይ አጀደዶት ካድም ሸቄ ለህላቱ። እሊ ሸቅል እሊ ምን ለአንብት አሰክ እሊ ካድማሙ ለህለው ሸቅል ዶል እንርኢ። ምን ዓም ሀደፋ ምን ሰንወፌ እንዴ ሐልፈ ሰርሐ እግል ልብጸሕ 15 ኪሎ ምትር ታርፋ ለህለ መሸርዕ ቱ። ከዲብ እሊ ሸቅል እሊ ለዐለ ክቡድ መሻክል እግል ልወድሖ እግልነ ኢንጅነር ተወልዴመድህን ወጀማዐቱ ዐብዱ አሕመድ ወፎርማን ስሌማን እስማኒል እብ ክሰሰለ ገብእ ለህለ ሸቅል ስኡላምም ዐልነ። ከዲብ እሊ ናይ ዮም በርናምጅን ምስሎም ለገብአት መቃበለት እግል ንቀድም እግልኩምቱ። ቅራኡት በኪተት።

ለሸቅል ክቡድቱ ለዐለ ለጽርግዩ ምስለ ለሐልፈ ሕሩባት ሰኒ ወኣማን ለደመርትት ለዐለት። ምናተ ክም አውለውያት ቀደመ ለልትከደም ሰበት ዐለ ገብእ እንዲኢኩን አሰክ እላመ

አሰይድ ስሌማን እስማኒል

እግል ትጽናሕ ኢዐለ እግላኒ። አዜ ላኪን ናየ ተረት እንዴ ተህዩበት እላተ ትትከደም ህሌት። ምን ዓዲቀይሕ አሰክ ሰንወፌ ምት አሰክ ድብድብ ናይ 43 ኪሎ መትር ህዩ ሻቅያም ህለው። አዜ ታርፎም ለህለ አሰክ አክር ሀደፎም ሽብህ መዲነት ሰርሐ 15 ኪሎ መትር ቱ።

ለጽርግዩ ናይ ሰለ መትር ርሕብክ ሌጠ ጸንሐ እግላ ክም ሀደፍ ህዩ ናይ ሰማን መትር ርሕብክ እግል ትግባእ በርናምጅ እንዴ ፈግራ ሰልፍ እብ ክልኤ ጠረፍ እብ እበን ናይ ብክ ሸቅል ገብእ እግላ እብ ኮምፕረሰር ናይ አንደፎት ክም ገብእ ናይ ቅጥራን ሸቅል ገብእ። ሐቆ እሊ እብ ክልኤ ለእንክር ናይ ሕሩይ ትርበት አንጸፎት ክም ሰዳይት ምን መትሸርሻር እብ ዘላይም ወወሓይዝ እግል ልሰደዩ እንዴ ትብህለ ልትመድመድ ዲቤ። እሊ ሸቅል እሊ እብ ለሐሰት ወለ ገረመት እግል ልትከደም ዲብ ሰለስ መጃምዕ እንዴ ትካፈለው ከዱሙ ህለው። ሰልፍ ናይ ብክ ሸቅል ለትወዴ መጅሙዐት ዲብ

እግል ልግባእ ለወጅቡ አጥራፍ ናይሊ ጽርግዩ ትብኔ። ሐቆህ መጅሙዐት ናይ ቅጥራን አሰረ ዲብ ትገይሰ እብ ሕፋን ምን አሰመረ ደረጀት ሐፋንቱ እንዴ ኢትበርድ ለመጽኦ እግላ ጽርግዩ ተአለብሱ። እት አክር ህዩ ለሸቅል እብ ክልኤ አጥራፍ ሰዳይት ለወዴ ትርበት ለትክፊ ወትመድምድ መጅሙዐት ተዐፊ ወለ ሸቅል ዲብ ተምም ገይሱ። ለሸቅል እብሊ አግቡይ እሊ እንዴ ጸብጠዉ እብ ትርድት ማዕነውየት ወመትሰባል ተዐብክ እንዴ ኢልብሎ ወዲብ ካድም አድሕድ እንዴ ኢለአንድዮ። ለትህዩበዮም ሀደፍ እግል ለአትምም ወትጅጅት ሸቅሎም እበ እግል ልፍርሐ አድሕድ ዲብ ሰዱ ወለሀይ እግል ለሀይ ዲብ ለአትዐልፍ ወአድሕድ ዲብ ልርሕጥ። ለወቀዮም እብ አማን ዶል ትርእዩ ለትህዩበዮም ሀደፍ እግል ለአትምም ሌጣቶም ለልሐሰቱ ወእብ መዕጸም ወመሰባል ክም ሐቱ እዴ እንዴ ገብአው ለከድጥ። እብሊቱ ህዩ ሰለስ ርቦ ሸቅሎም እንዴ ከለሰው ምር ታርፎም ለህለ ርቦ ዲብ ከድጥ ለረከብናህም።

እሊ ካድማሙ ለህለው ሸቅል ወለ ኢትከደመ ሕናመ እብ ዕነ እግል

ሸቂት፡ ለህሌት እሊ ህዩ በደን እብ ዐመል ሻሁድ ለኢለትሐዝዩ ቱ።

መሻረከት ሸዐብ ናይሊ ደዋሒ ወእዳረቱ ህዩ እብ ነሐር፡ ማይ ወነብራ፡ ማዕነውየት ወሰዳይት እግላ ዲብ ካድም ፍሩራም ለህለው ሰኒ ዐባይ ክምተ ክሎም ዲብ ሸቅል ለረከብናህም

አሰይድ ዐብዱ አሕመድ

ለልሽሁዳቱ። እሊ ህዩ ለዐለ እግላ መሻክል ናይ ገበይ ወመዋሰላት ረህየት ለልአበጽሐ ካድም ሰበትቱ አብሸርኩም ዲብ ልብል መጥርም ከድም ህለ። እሊ መሸርዕ እሊ ዲብ ወፊሕ ማርስ ናይ ሰነት 2026 ለአንበቱ፡ ጽርግዩ ሰኒ ካርበት ሰበት ዐለት ህዩ አሰክ እሊ መደት ሐምሰ ወፊሕ ለአተላላ ህለ። እትለን ዲብ እሊ ሸቅል ለጸንሐዉ ወክድ ህዩ መሻረከት ሸዐብ ክም ኢትፈንጉቱም እንጅነር ተወልዴመድህን ለሐብር።

ሰርበይ እንዴ ገብእ ክም ሴድዮይ እንጅነር ወጀማትረ እንዴ ገብእ እግላ ሸቅል ለመርሕ ዐብዱ አሕመድ መ ለመሸርዕ ክእፎ ከዱሙ ክም ህለው ወእብ ፍንቱይ ህቱ ለቀንጽ እቡ አሸቃል እግል ልወዴሕ እግልነ ሰኡላሙ ዐልነ። ዐብዱ ናይ መክተብ ወናይ ሸቅል ጽርግዩ ክልኡቱ ምስል ዲብ ሸቂቱ ለሸቅል ዲቡ ዶር ዐቢ ለአወቄ ለህለ።

እሊ ሸቅል እሊ ምን ዐዲ ቀይሕ 5 ኪሎ መትር አሰክ ሰንወፌ ዲብ ገይሰ ለህሌት ምናሕ ለትትብህል መንጠቀት ደዋሒ ቶኮንዳዕ ለአንበቱ። ለናይ አንደፎት በህለት ከሰተርት ወኮምፕረሰር ሃዋእ እቡ ለገብእ አንደፎት ህዩ ምን ወፊሕ ክልኤ ክም አንበቱ፡ ሰርበይ ዓብዱ ዲብ ሸርሐ ወዴሕ። “ናይ ቅጥራን ላኪን ምን ወፊሕ ሰለስ አሰብዳናህ። ዲብ እሊ ሸቅል እሊ ማዕነውየት ለለሀይቡን ብዝሓም ቶም፡ ሸዐብ ዴሽ ወአሰክ መስኡሊን ዐባይ እንዴ ኢተርፎ እሊ ሸቅልነ ልርኡ ወዝያድ እግል ንፈድብ ሰጅዐን” ልብል።

ትርበት ወእበን ህዩ ምን ባኮት እምበ

ታሪክ ቶም ለልአመጽኡ። እሊ አካን እሊ ዐብዱ ወድ ዐድ ባህለት እሊ ባኮት ሰንወፌ ዲቡ ለትወለደ ሰበትቱ። ወጀንሰ ለልኡትሐዜ ትርበት ሰኒ ሰበት ለአምሩ፡ ህቱ እንዴ ለአርእዮም ረከብ ለህለው ቶም። እግላ ማይ ለልዐቅር ህዩ ትርበት ዲብ ወሰኮ እቱ ለአተላላ ህለው። ምን ምናሕ አሰክ ፎርቶ ዲብ ሸቂ ህዩ ጸንሐውቱ እሊ አካን እሊ ሰኒ እኪት ክም ጸንሐቶም ወድሐ። ምን እሊ ክም ሐልፈው ላኪን ለሸቅል ብዙሕ ለልኡትዕብ ክም ኢኮን ዳርሳሙ ህሌነ ልብሎ። ምን ወክድ ዲብ ወክድ ለሸቅል ብዝሓም ሸዐብ አሰክ 35 ደውረት ክድመት ወጠን ምን ለመጽኦው እንዴ ኢተርፎ ሻርኮ ምስሎም ህለው።

ሰርበይ ዐብዱ ህዩ በዲር ቀደም ተክሊጥ ናይ ሰነት 2023 ዲብ ናይ አብያት ሸቅል ከድም ዐለ። ፈድል ለገብእ ተቅይራት ህዩ እትሊ ወክድ እሊ ለአምሩ ለኢዐለ ሸቅል እንዴ አመረ ብዙሕ መቅደረት እግል ልጠውር ቃድር ህለ። ላመ ብዕዳም እምበለ ዲብ ዐማር ወጠን ወድዉ ለህለው ወቀይ ዲብ ጠወርት ርሐመ ዐቢ ተቅዩር

ለአመጽኦ ክም ህለው። ምን ከሊማት ዐብዱ እግል ንፍህም ቀደር። ዝያድ 15 ሰነት ዲብ አሸቃል ብክ ወዐማር ወጠን ለከድመ ዐብዱ ዲብ እሊ ወክድ በዐል መቅደረት እንዴ ገብእ ብዙሕ አሸቃል ጽርግዩ ወብክ መርሕ ህለ። ዲብ ሳወ 22 ደውረት ክድመት ወጠን ለአትመመ ዓብዱ ዲብ ሃማምሰ መዕስከር ሳወ እብ ምህነት ትካረጀ። ሐቆህ ዲብ መአሰሳት ብክ ትወዘዐ። ሰበት እሊ ሸዐብ ክምሰልሁ እግል ልግብኡ ዲብ ዐማር ወጠኖም ዶርም እግል ለእግዱ ክመ ህቱ ባጽሐ ለህለ

ጀሚትራ ተወልዴመድህን መሐሪ

ደረጀት እግል ልብጽሐ ዲብ ብክ ወዐማር ወጠን ወድዉ ለህለው ካድም ዝያድ እግል ለአተርዶ ልትፋኔ።

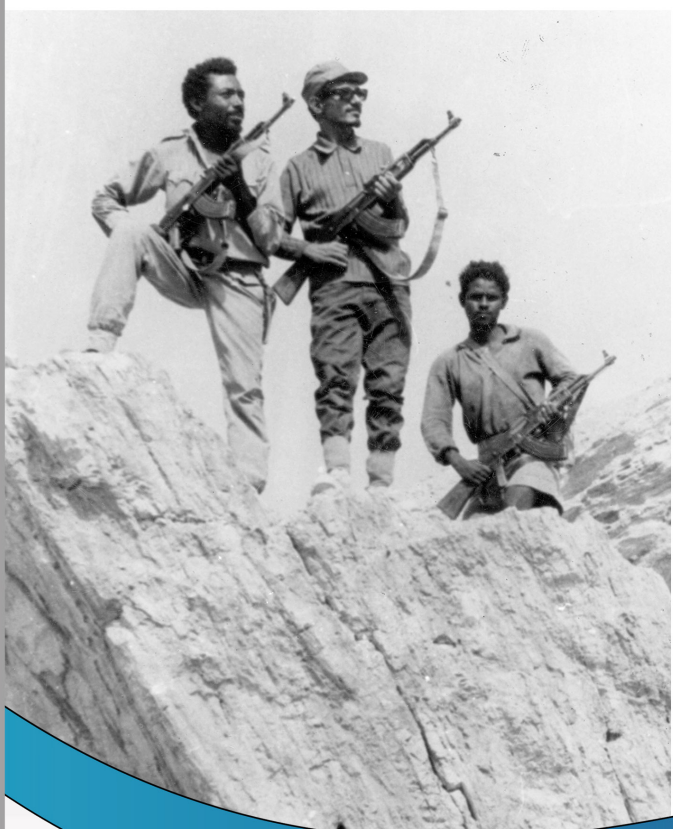
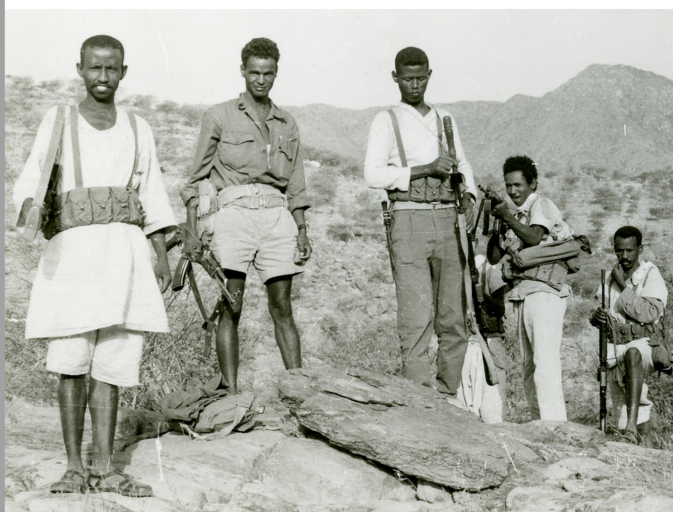
ፎርማ፡ ስሌማን እስማኒል መሐመድ ምር ምን ዲብ መጅሙዐት አሰፋልት ክም ፎርማን ከድም ለጸንሐናቱ። ምስል ሸቅሉ ህዩ ዲብ አርሐሶት ጽርግዩ በኔ ወወጀህ ረከብናህ። “ለሸቅል ክቡድ ዐለ። እሊ ባኮት እብ ሕሩባት ለደመራቱ ለዐሉ እሊ ጽርግዩ እሊ ህዩ ሰኒ እኪተ ለዐለት። አዜ ህዩ ሕኑ ሽዐብ ወዴሽ እንዴ ሰዱን ዲብ ካድም ናይ እሊ ጽርግዩ ጸንሓምኩም

ህለ። ለሸቅልነ እበ ለእሉ ሸቂቱቱ ለአንቀይሶ፡ እግልሚ ለሸቂይ ርኢኳሁ ምንገብእ እብ አማንቱ ለረድሕ፡ እግል ሸቅያዩ ልግባእ ወርእያዩ ነቲጀቱ እንዴ ትረያሕናቱ ነአተላልዩ ለህሌን” ልብል።

ስሌማን ቀደም አሰቤት ዲብ ለትፈናተ መአሰሳት ብክ ሸቂ ዐለ። ዐዲ ሃሎ፡ ሳወ ወመረብ ዲብ ብዝሓት ካድምቱ። ክም አሳሰ ህዩ ሰልፍ ምን ዴሽ ቅዋት ድፋዕ ለመጽኦቱ። “ሸቅል አሰፋልት ህዩ አምሩ የዐልኩ ሰበት አድረሰውን አዜ እንዴ አመርክዉ ክም ፎርማን ናየ እንዴ ገብአኮ እከድም እቱ ህለ። እሊ ህዩ ክልዶል ገብእ ለህለ ናይ አድረሶት ወአትወራረሶት ወቀይ ለአምጽኦቱ። ሰበት እሊ ሸቅልነ እብ ለትወቀለት መቅደረት እንሸቂ ሰበት ህለ። እት ዐውቴ እግል ንብጸሕ ቀደር። አዜ ክም መሸርዕ ታርፍን ለህለ ሐድቱ። ሰበት እሊ እብ አምር፡ መትሰባል ወምርወት እንሸቂ ሰበት ህለ። ለትህዩነ ሀደፍ እግል አትመዋት ሐር ክም ይእንብል እሊ ትርእዉ ወቀይ ሰመዕ በሰር ቱ” ልብል።

ሄለል ሰብተምበር 1961፡ እምቡተት ንዳል ሰላሕ ሸዑብ ኤረትሮፖ

ሰወር - ታእዛዝ ኣብርሃ
ፍረማናጦስ እስቲፋኖስ
ኣርካይቭ ጩ/ስእሊ

ዲዛይን - ታእዛዝ ኣብርሃ

ሄለል ሰብተምበር፡ እስተንቡረት ንዓል ሐቅ ወዐድል

እስተዕማር ጥልያን ዲብ ካልእ ሐርብ እድንዩ እት ሰነት 1941 እብ እንግሊዝ እንዴ ትፈለለ ምን ኤረትርየ ክም ትነቀፈ፡ ወጠ'ነ ሐድ 10 ሰነት እት ሐንቴ እዳረት እንግሊዝ ጸንሐት። እንግሊዝ እት 10 ሰነት እግል ኤረትርየ ሙስተቅለት ደውለተ ለትከውን እበ ገበይ እግል ተአጥፊሕ ምንመ ዐለ እሉ፡ ኢወዴተ። አክል-አክል ክለን እት ሐንቴ እስተዕማር ለዐለዩ ድወል አፍሪቀ ሕርየተን ነሰእ እት ሀለዩ፡ ኤረትርየ ብዕድ መግዘም እስተዕማር ትከረ እተ። እት ሰነት 1952 ምን ጸዕደ እስተዕማር ጥልያን እብ ስታር ፈደሬሽን እት ጸሊም እስተዕማር አቶብዩ እግል ትእቲ አሜሪካ ለብእተን ዳቅባት እብ ገበይ መጅልስ ቅራን ፈርደዩ እተ። ሽዑብ ኤረትርየ ሐቅ ተቅሪር መሰሩ እግል ለአክድ ሰልፍ ንዓል ስያሰት አንበተ። አንሳትመ ዲብለ ዐለ ሕፋን ሐረካት ስያሰት፡ መሻረከተን እግል ለአርእዩ አንበተዩ። ዲብለ እግል ሕቁቅ እንሳንዩት ሽዑብ ኤረትርየ እግል ልትጸገግ እት ዮም 5 ማዮ 1941 ለተአሰሰ መሕበር ፍቲ ወጠን፡ ሐዳትመ ምን ገብእ ክምኩማት ክም ዐለዩ ልትአመር።

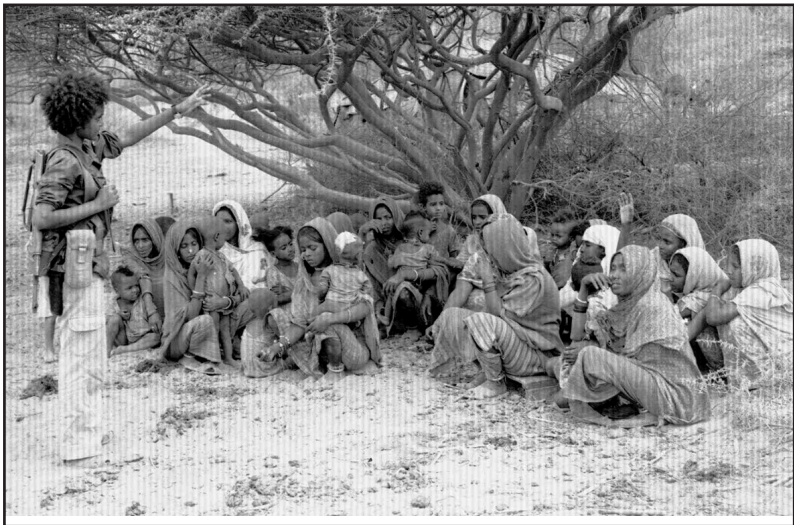
ዲብለ እት ሰነት 1958 ለገብእ ፋዩሕ አሴራር ሰላም ሸቃለ ወአብጠሮት ሸቅልመ፡ አንሳት ሸቃለ መሻረከተን ዐባይ ክም ዐለት ልትሀደግ። ምንል እተ መደት ለሀ በክት ተዕሊም ለረክበዩ ሐዳት አንሳትመ፡ ዲብለ እት ሰነት 1957፡ 1960፡ 1962 እብ ደረሰ ለገብእ ናይ መቃወሙት አሴራራት ሻረከዩ። ዲብለ ናይ ሰነት 1965 ለዐበ መዛሀራት ደረሰ፡ መጦር ውላድ ተብዕን አሴረረዩ። እብ ሰበቡ፡ ብዝሓት ደረሰ እግል አወል መረት ገጽ ሰጅን ረአዩ። ምን መደት ለሀ ለአንበተት መሻረከት አንሳት እት ንዓል ተሕሪር ወአድመኖት ዐድል እብ ሐድ-ሐድ እት ትበሸል ወትጠወር መጽአት።

ናይ ሰልፍ መርሐለት ንዓል ሕርየት

እት ሄለል ሰብተምበር 1961 ለአንበተ ንዓል ክፈሕ መሰለሕ

ሽዑብ ኤረትርየ፡ አተላላይ ናይለ ሽዑብ ዲብ እዋን ፈደሬሽን ወድዩ ለዐለ ንዓል ሰሊም ወቃተናይቱ። እተ መርሐለት ሰልፍ፡ ለሰውረት እብ ቀባይል ወአድያን ለካፍል ወምን ወጠንዩት ወተሐት ላቲ መካይድ ስያሰት ሰበት ዐለ ዲቡ አንሳት እት ንዓል ክፈሕ መሰለሕ እግል ልሻርክ አርድዩት ዩአጠፈሐ፡ አንሳይት ለልአትካልል ወለለአትካውን ዓዳት ሙጅተመዕ ኤረትርያመ መሻረከተን ለልአይድ ይዐለ።

ምሰል እሊ ክሉ ላኪን፡ ሸቅለን፡ መንበረተን ወድራሰተን እንዴ ሐድገዩ ለናደለዩ ዐለዩ። ለእግል አወል መረት ዲብ ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ ለፈግረዩ፡ ለእት ሰነት 1967 ዲብ ሳልሳይት መንጠቀት ለመጽአዩ ተን። ምናተ፡ ቅያደትለ ጀብሀት፡ አንሳት ሚዳን እንዴ ፈግረዩ ስለሕ እግል ልርፈዐ ክም

ፍክረትመ ሰበት ኢትከበተቱ እግል መባደረት ኢትነፈዐት እበ። ናይለ ወክድ ኤረትርያት ሰውረት እግል ልፍገረ ገበይ ምንመ ኢረክበዩ፡ እብ መትአንባት ንዓል ሙሰለሕ ዐሽም ወደዩ፡ እትለ ሙናድሊን ልትሐረት ዲቡ ለዐለው አድሁይ ህዬ፡ እግል ሙናድሊን ማይ ወነብረ ዲብ ለአዳልዩ፡ ሐረከት አባይ ለከሰሰ ሐብሬ እት ናውሉ፡ ሽዑብ ወጠን ለቀስቅስ ሐልዩት ዲብ ለሐልዩ ፊሕ፡ ምርወት ወኤማን ሙናድሊን ገብአዩ።

ዲብለ አወላዳት 10 ሰነት ናይ ንዓል ክፈሕ መሰለሕ፡ ለሰውረት እብ ሰበት ቀድዩት ወመሻረከት አንሳት በርናመጅ ዋዴሕ ይዐለ

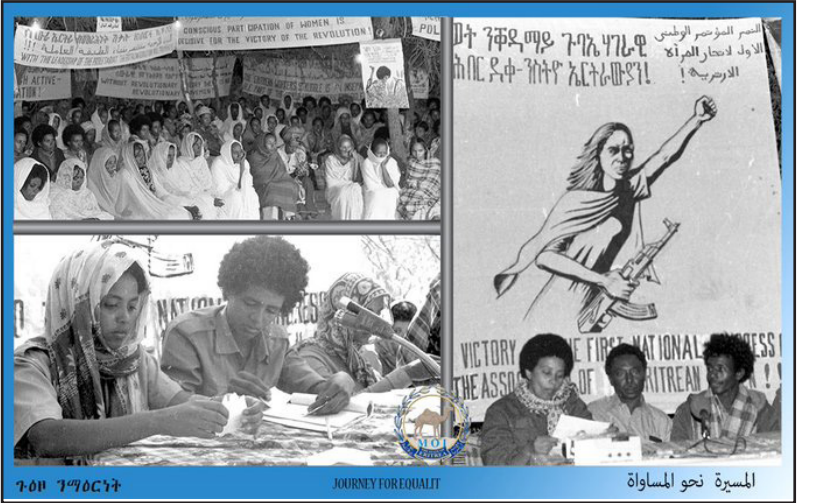
እለ። እምበል ታመት መሻረከት ገበል፡ ወእብ ፍንቱይ ሰር ናይለ ሙጅተመዕ ላተን አንሳት ሰውረት ክም ኢትትዐወት እንዴ ፈሀመት፡ አዋልድ አንሳት እግል ተአሻርክ ለትጀሀድ፡ እግል ትንዝመን ወተአፍዘዐን ለትከድም ቅያደት ማጽአት ዩዐለት። ገሌ ሐዳት ዲብ ንዓል ክፈሕ መሰለሕ እግል ልትሓበረ ለወጠነዩ አንሳት እብ ሰብብል እት ቀበት ሰውረት ለዐለ መሻክል ዲብ ሚዳን እግል ለአተላልዩ ኢቀድረዩ። ለዐለ ዲብን ሐማሴ መራነት ንዓል ደቅብ እንዴ ሀበዩን፡ እት ደንግብ 1960ታት ዲብ ልጁእ እብ መባደረት ኖሰን ”መሕበር ኤረትርያት አንሳት” እበ ትብል ሰሚት እንዴ ትከምከመዩ ሐለን ላቲ እግል ሰውረት ሰድዩ ክም ዐለዩ ልትአመር።

ለሰውረት እበ እለ ጸብጠት

ዐለት ገበይ እግል ትትዐወት ክም ኢትቀድር ለአምነው ብዝሓም ሙናሊን ህዬ፡ ናይ አርተዖተ ሐረከት ሀረሰው። እት ደንግብ 1960ታት ዲብ ቀበት ጀብሀት ተሕሪር ለቀንጸ ፍንጌርመ እግል መሻረከት አንሳት ዲብ ሰውረት ሰበር ዐቢ ገብአ።

ሐቅ ተውሊደት ቅዋት ሽዑብ ተሕሪር ኤረትርየ

ክም ፍገራት ናይለ ዲብ ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ ለቀንጸት ሐረከት አርትዖት፡ እት ሰነት 1970 ሄራር ከወኖት ቅዋት ሽዑብ ተሕሪር ኤረትርየ ተአንበተ። ወሰውረት ዲብ መርሐለት ሐዳስ ተዐዴት። ቅዋት ተሕሪር አሽዕብዩ ምን ብቅለተ፡” ሰውረት እምበል መሻረከት ሽዑብ እብ ተማሙ እግል ትትዐወት ኢትቀድር” ለትብል እምነት ሓ’ጠት ዐለት እለ። ምናተ ዲብ አሰበዮት ሀለዮተ ሰበት ዐለት፡ እት አፍዝዮት፡ ነዘሞት ወሰልሐት ሽዑብ እንዴ አፍዩሐት እግል ትነፈዕ እቡ ሓለተ ኢሰምሐት። እት ክፍለት 70ታት መርሐለት ሰድት እንዴ ተዐዴት ሀለዮተ ሐቀለ አሰበተት፡ “እምበል መሻረከት አዋልድ አንሳት

ለትትዐወት ሰውረት ኢሀሌት” ምን ልብል ሙብደኢ፡ መሻረከት አንሳት እት ሰውረት እግል ተአድምን ተሐረከት። ለዐባይ ሸንሀት እስትቅላል ወጠን ወንዮት ንዓል ለዐለት እለን ኤረትርያት ህዬ፡ ሊካህ እንዴ ትከበተዩ እብ ዐመል ሰውረተን እግል ለአተርደ ቀንጸዩ።

ዲብ ቅዋት ተሕሪር ሽዑብዩ ዲብ ሰነት 1973 ሰለሰ አንሳይት ተሓበረዩ። እት 1974 ዐሰሮታት ገብአዩ። ለወክድ ቅዋት ሽዑብዩ ዐቢ መሕዝዝ ነብረ፡ ልባሴ አሰለሐት ምሰል ለኢለአባሬ ንዕዩ አባይ ወሐርብ አድሕድ ሰበት ዐለ እተ፡ ለቀዳምያት ሙናድላት እሊ እግል ልትሐመለ ዐለት እለን። በቃዐተን እብ ዐመል ድድ እስትዕማር ወምከሔ ወድ ተብዐት እግል ለአክደ ህዬ፡ ለኢተሀንቀልቅል እምነት ስያሰት ቅዋት ተሕሪር አሽዕብዩ ሰዴተን።

ዲብለ ሰልፍ ሙናድሊን ተብዕን፡ ጸር እግል ኢልግበእ እቶም ልትአሰፎ ዐለው። ለፈዛዐት ዛይደት ለዐለት እሉም ላኪን እምበል መሻረከተን ዐውቱ ክም ኢሀሌት እንዴ አምነው አሰበተውን። ምን ሰነት 1975 ወሐር ላቲ አንሳት ዲብ ቅዋት ሽዑብዩ ሌጠ እንዴ ኢገብእ። ዲብ ጀብሀት ተሕሪርመ እብ ብዝሐ ናደለዩ።

እት ሰነት 1977 ቅዋት ተሕሪር ሽዑብዩ፡ አወላይ ሙእተመር ተንዚመ ክም ወዴት እት መርሐለት ሐዳስ ኦቲት። ገበይ ተንዚመ እንዴ ጠወረት፡ ወጠንያይ ዲሞቅራጥያይ በርናመጅ ወናይ ዐውቱ ስትራቴጂህ እንዴ አወጀት ሰሚተ ዲብ ጀብሀት ሽዑብዩት ተሕሪር ኤረትርየ በደለተ። ቅድረት አባይ ወእንዴ ትደቀብ ለመጽአት ደቅብ ሰውረት እት ሕሳብ እንዴ ኦቲት ህዬ ”አዳም ወምድር እብ ሐድ ሐድ ሕር አፍገሮት” ለትብል ዐሰከርያይት ስትራቴጂዮት እንዴ ከጠጠት እብ ትሉሉይ ህጁማት እግል ዋሴዕ አራዲ ኤረትርየ ዲብ ሐንቴ መራቀብተ ኦቲቱ። እሊ ተጠውራት እሊ፡ አንሳት ኤረትርየ እብ ብዝሐ ዲብ ሰውረት እግል

ልፍገረ ሐለት ሀበ። ብዝሓት ምንል እተ ዶል ናድለ ለዐለዩ ሻባት ዲብ ዴሽ ሐርብ እንዴ ትረተበዩ ዲብለ ገብእ ለዐለ ሕሩሳት እብ ፈራሰት ዲብ ሻርክ ትረአዩ። እለ ሓለት ሰውርየት እለ እግል ሙጅተመዕ ኤረትርየ ዲብ አዋልድ አንሳት ለዐለ እሉ ረአይ ምን አሳሱ ቀየረቱ።

ጀብሀት ሽዑብዩት ተሕሪር ኤረትርየ ዲብ ሰነት 1977 ለአፍገረቱ ወዲብ ካልአይ ወናይ ውሕደት ሙእተመረ (1987) እብ ድግማን ለወደሐቲ ወጠንያይ ዲሞቅራጥያይ በርናመጅ፡ እብ ሰበት ሐቅ ወመሳዋት አንሳት ክምሰል እሊ ልብል፡

- 1. አዋልድ አንሳት ዲብለ ድድ ወራር ውላድ ጋነ ወአምጽአት እጅትማዕያይ ተቅዩር ለገብእ ንዓል ለሻርክ እቡ መሕበር ጠወሮት፡
- 2. እት ወራት ቤት ሌጠ እንዴ ኢልትከረመ፡ ናይ ስያሰት፡ ዓዳት ወብስር እዴ ደረጀተን እግል ልጠውረ፡ በርናመጅ ፋይሕ አፍገሮት፡
- 3. ዲብ ስያሰት፡ እቅትሳድ፡ ዓዳት ወሐዶት እጅትማዕያይት ምሰል ውላድ ተብዕን ታምም ሐቅ መሳዋት ሂበት፡ ወዲብ ሕድ ለሽብህ ሸቅል አክልሕድ ማህዩት ድፍዐት፡
- 4. መሳዋት አንሳት ለለዐቅብ ናይ ህዳይ፡ ዓይለት ወእዳረት ቃኑን አፍገሮት፤
- 5. ዐመሲ ሸቃለ ታመት ማህዩተን ዲብ ልትደፈዐ ክልአት ወሬሕ ናይ ዐምሳት ወሐራስ እጃዘት ዕርፍ ናይ ረኪብ ሐቀን ሕፍዘት፡
- 6. ሕቁቅ እማት ወአጀኒት እንዴ ዐቀብክ ክዳማት ናይ ሐራሳት ወመግበዩ አጀኒት፡ ወተዕሊም አጀኒት ጠወሮት፡
- 7. ቅሕብ እግል አሰራቶት መትጋዳል፡
- 8. ዓፍዩተን ዲብለ ደርር ሸቅል እግል ኢልትከሰአ ዕቅበት፡
- 9. ማርሐት ወኬድመት ሽዑብ ላተን አንሳት ለበዘሐ እቡ በራመጅ አፍገሮት፡

ዴማት ክታብ ንዓል አንሳት ልተላሌ. . .

ለትመሳነ አግቡይ ዳፍዖት ሀረም

ሀረም፡ ምስል ኣካል ሓብር ለበቅል ጅንሰ ብቀል ተ። ሀረም ምን ኣጅናሰ ኣካል ኣውመ ምን ሰዐር ከደን እግል ልግበእ ቀድሮ። ሀረም ለልትኣቤቡ ሰብብ ምስል ኣዝረኣት ኣውመ ዐለፍ ንዋይ ሰበት ልትጃገር፡ ሐረሰቶት ኣረድዉ። ክል ገርሀት፡ ለእግል ትጽብጡ ትቀድር ቅያስ እክል ኣውመ ሀረም ሌጠ ትጸውር። እት ፍንጊል ኣካል ወሀረም መጃገረት እግል ተሀሌ ለትቀድር ህዩ፡ ሕዴ ዲብለ ኣግደ እግል ብቅለት ዘርእ ለልኣትሐዜ ጋራት ዶል ሳድፍ ተ። ሰበት እሊ፡ ሀረም፡ ምን በድሪ እት ወቅቱ ኢክልኣህ ምን ገብእ፡ እግል ትክሰቡ ለብከ እተይ ለኣውሕድ። እብ ክሰሰ እሊ ተውዴሕ ለትሀይበኩ፡ እት ውዛረት ሐርስ መስኦለት መራዐየት ብቅል ኣሰይደ ልኡላ መኮነን ተ፡ ቅራኣት በኪተት።

ሰኣል፡ ከም ኣጅናሰ ሀረም ህለ ገብእ?

በሊሴ፡ ሀረም ብዙሕ ኣጅናሰ ምንመ ገብእ፡ እብ ጠባይዑ ላኪን፡ ኣሰዕር፡ ቀጠፍ ወመ'ተንክብ እት እንብል እት ሰለሰ እንካፍሉ።

ሰኣል፡ ሀረም፡ ለእክል እት እስወ ደረጃት ዲብ ህለ ምን ነሀርሙ ምኑ ለሐይሰ?

በሊሴ፡ ደረጃት ዐቦት ናይለ እክል እት ሰለሰ ኣው ኣርበዕ ቀጥፈት ዶል በጹሕ፡ ለሐሰ ወፍገራት ለቡ ተ። ለብቀል እትለ ደረጃት እለ ዲብ ህለ ኢሀረምናህ ምን ገብእ፡ መጃገረት እት ሙነት፡ ማይ፡ በርሀት ጸሓይ ወኣካን እግል ትምጽእ ሰበት ትቀድር፡ እት ኣዝረኣት መደረት እግል ልሰብብ ቀድሮ። ምድረት ክም ኣምጽእ ሀረምቱ ህዩ መዕነት ሰበት ኣለቡ፡ ገርሀትን ምን በድሪ እግል ነሀርሙ ወጅብ።

ሰኣል፡ ሀረም፡ ለወርክቶቱ ሚ ዶል ወእብ ከኣፎ ምን ገብእ ለሐይሰ?

በሊሴ፡ ሰኣ እግል ተሀርም፡ ወሐል ኣው መርግ ዲብ ኣለቡ ወክድ እት ገርሀት እግል ትእቱ ልትሐፊ። ለገርሀት ለቤዕ እት ብእተ ሀረምካህ ምን ገብእ፡ እተ ኣዝረኣትመ ምድረት እግል ተኣምጽእ ሰበት ትቀድር፡ ምድር ክም ዘ'ፈ ኣው ጸሓይ ዶል ህሌት

ምን ተሀርም ልትሐፊ።

ሰኣል፡ እብ እዴ ምን ተሀርም ልትፈደል ወለእብ ድድ-ሀረም ምን ትትነፈዕ?

በሊሴ፡ ሀረም እግል ዳፍዖት ቀደም እለ ንትነፈዕ እቡ ለዐልነ 2-4-D ለልቡሉ ድድ-ሀረም ዐለ። እለ ገበይ ጋብሆት ሀረም፡ ምስል ወቅት እት ኣዳም ምን ገብእ ወኣጥራፍ፡ እብ ፍንቱይ ህዩ እት ንህብ ተኣጃርየ ለዐለት ምድረት ሰበት ተኣመረት፡ ለደወ እብ ውዛረት ሐርስ እግል ኢልእቱ ክሮዕ ህላ። እትለ መደት ጎነ ግድም፡ ለዎሮት ሕርያን ወሕሰር እንዴ ተሀየበዩ ልትሸቁቡ ለህለ በሰር፡ ምን ሰልፍክ እብ እዴክ ሀረምት ተ።

ሰኣል፡ ውዛረት ሐርስ እግል ሚ ቱ እት ለትመሳነ አግቡይ ጋብሆት-ሀረም እንዴ ኣተንክብት ተኣትፋዜዕ ለህሌት?

በሊሴ፡ ለትመሳነ ንዛም ክምለ ሰሚቱ እግል ኩሉ ለጨምር ሸቅል ወመናፈዕ ለቡ ተ። ሐቱ ናይ መዳፍዐት ከዋወት በይነ እንዴ ነስኣክ ሀረም ልግበእ ወግልዒን እግል ተኣንቅስ ኢልትቀደር። እተ ለትመሳነት ገበይ ላኪን ምን ሰልፍ መዳሊት እት ገብእ እሉ ለልጃርር ወቀይ ተ። እትለ ዎሮ ንዛም መጋብህት ሀረም ሌጠ ክም መሰል ናስኣም ህሌን።

- ለእንዘርኡ ዘርእ፡ ምን ሕበር ብዕድ ሕር ወነዲፍ ክም ቱ ምን ሰልፍ እግል ንትኣክድ ምኑ ብነ። ሀረም ለትሓበረ እቱ ዘርእ እግል ዐራባይ፡ ለዘርእ እብ ማይ እንዴ ሐጸብናህ፡ ለሐብር ዲቡ ህለ ዘርእ ሀረም ቀሊል ሰበት ተ። ረኣሰለ ማይ ክም ፈግረ እብ ቀላል እግል ንፈንትዩ እንቀድር።
- እግል ገርሀት እንዴ ኣቀፊክ ሐሪሳመ ብዕድ በሰር ጋብሆት

ሀረም ተ። እሊ እግል እት ጨበል ለጸኔሕ ዘርእ ሀረም እተ ጸሓይ ወሰራይር ለልዐሬቡ ሰጤሕ ሰበት ለኣፈግሩ ክም በዴ ወድዩ።

- ኣሸፈሮት፡ ሰኣ ለትሸፈረት ገርሀት፡ ሀረም እግል ቲዴ ኢትቀድር። መሰለን፡ እብ ቅልለሕ ለልትኣመር ሀረም ለዘርኡ ዲብ ሐን ምድር 20 ሰነት እግል ልጽነሕ ቀድሮ። ለገርሀት ሰኣ ትሸፈረት ምን ገብእ ህዩ፡ ጽበጥለ ጨበል ጠውሩ። እምበልሁመ፡ ለሸፍር ሰኣ ለትበላልዐ ወዲብ ኮምፖስት ለትበደለ ገኣ ምን ገብእ፡ ዲብ በደ ሀረም ሐዞት ውቅል ቡ።
- ሕርያን ወቅትመ እት ጋብሆት ሀረም ተረት ቡ። መፍቱሕ ናይ ኩሉ እሊ ላኪን፡ ለኣዝረኣት ክም በቅለ ኣጊድ ሀረምቱ ተ። እሊ በሰር እሊ ክልኤ መሰለሐት ቡ። ለሀረምካህ ኣሰዕር፡ እግል ዐለፍ ንዋይክ ወእግል ኣዳላይ ጠቢዐታይ ሸፍር እግል ልንፈዕ ቀድሮ።

ሰኣል፡ በዳዳል ዘርእ እት ሀወኖት ሀረም ተረቱ ከኣፎ ትሸርሕዩ?

በሊሴ፡ ቀያያር ዘርእ ተረት ውቅል ቡ። ኣሰበቀት ቀያያር ዘርእ፡ ዎሮ ምን ሀረም ለልኣብዴ ኣው ለልኣንቅስ ኣብሳር ተ። ቀያያር ዘርእ ትርበት እንዴ

ረሸደ ጽብጠ ወኣፍረዮተ ለጠውር ወረዝቅ ተ።

ሰኣል፡ ምን እዴ ወኪን ሐረሰቶት ብዕድ በሰር ኣብደዮት ሀረም ቦም መኢፋሉ?

ለትመሳነ አግቡይ ዳፍዖት ሀረም ለእንብሉ፡ ገርሀትክ ምን ሰልፍ እት ተኣነብተ ሚ እግል ቲዴ ክም ብከ ስታት እግል ተኣፍግር እለ ብከ።

ሰራይር ልትለቀሙ። ወእብሊ እት ገርሀት ለሀረም ሰበት ልውሕድ፡ ሐረሰቶት እግል ልተብዕዉ ለቦም ጋር ተ።

ሰኣል፡ ሐረሰቶት ምን ዘርእዉ ልግበእ ወለሸትለዉ ብቅል እተይ ብርኩት እግል ልርከቡ ለትሓሊፈ ዲቦም ልእከት ምን ህሌት?

በሊሴ፡ ሐቆለ ቡቲክ እክል፡ ለገርሀት ኣሰዕር ልትርኤ ዲቤ። ለገርሀት እክል ዶል ኣለቡ እተ ለሐረሰቶት ተሩከ። እንዴ ፈረ ሰበት ልትከፍከፍ፡ እተ ወክድ ዘርእ ውብቅለት ሰኣ ለኣትዕብ። ሐረሰቶት ህዩ ለታርካሙ ቱ ዐለው ተሪክ ለኣትዕሶም። ለገርሀት ሸሙይ ክም ወረያ ቱ ለልትፈሀምም። ምናተ፡ “ውሒዝ እንዴ ኢመጽእ ገበይ ውሒዝ ቅፈር” ክመ ልትበህል፡ ለምድረት ጀላብ እግል ትንቀሱ፡ እክል ሐቆ ኣተ እት ገርሀት ለተርፍ ኣሰዕር ክም ለመድ እብ ሀደደ እግል ንወርክዩ ወጅብ።

ለዘት ፍሬ-ካድም

ቅዘእ ለበ ቅጨት

ለልኣትሐዜ ሓጃት ወመቃዩስ

- 1 ኪሎ ሐሪጭ ሸንጋይ
- ½ ኪሎ ተመር
- 200 ግራም ለበሽለ ከለትደቀቀ ፋል-ፋሰልየት
- 200 ግራም እንግጤዕ

ገበይ ሸቅዩቱ

እሰልፍ ለሐሪጭለ ሸንጋይ፡ ለተመር፡ ለፋሰልየት፡ ለእንግጤዕ ወጨውት እት ኦሮ ግራብ ነሓብሩ ከእንረጭቁ። ሸሙይ ክም ሐሸናህ ወትሓበረ፡ እት መቅሎ ኣውመ ጠ'ወት እንሰንክቱ። ምን 4-6 ደቂቀት ክም ከልኣ፡ ሸበህ ክም ዘፈ እንገልበ። እለ እንገረት ሸሙይ ክም ዩብሰት እንዴ ኣፍገርናህ እንበልዐ። ምስል ኩሉ ሕፋን ሓጃት ህዩ ዲብ እንጋምስ እግል ንብለዐ እንቀድር።

መባልሰ ገዳይም መሐርበት ኤርትራ

ዶ/ር ዑመር ዑሰማን

ታሪክ ምንላ ሸቅዎ ወለዐል ምስላ ለወሩሱ ወክም መርበይ ለልትነፊያ እቡ መትጻባጥ ቡ። ሰበቡ ልእኩት ታሪክ ምላዐል ለሳድፍ ሓላት። ስኒን ለገይሰ ልእኩታት ሰበት ቡ። ምር ገቢል እትለ ሐልፈ ወቅት ምስል ታሪክ እንዴ ሸቀው። እትለ መጽእ ወቅትም ምስል ታሪክ እግል ልሸቀው ልስኡ ዶል ገበኦቱ ውሕደት ገቢል ለትትኣክድ።

እሊ ሌጠ እንዴ ኢጉበእ ሀለዮት ወሸርፍ ምር ገቢል። እት እንዴ ጃቀፈ ለኢልትከልሰ ዒን ታሪክ ለአተንክብ። ምን ዔለ ታሪክ ለጃቅፍ ገቢል ልትዐወት ወለ ናይ ኖሱ ታሪክ ለአለቡ ገቢል። ምን ናይ ብዕዳም እግል ልሰልፍ ወልትማሰል ጀርብ።

ገድ አጅያል ህይ ምስል ሀለዮት ቃሊ ታሪክ ፍርሰት ትርድት ዕላቀት ቡ። ክም እሊ እብ ግብኣቱ ክል ዶል ምን ጀዲድ ዓያን ተሪክ ወክትብ ፈተሾት እግል ለአትሐዜና ቱ።

ታሪክ እርትሪን ታሪክ መካፍሐት ቱ። መካፍዐት እብ ዐመል ወፍክር። እግል እሊ ዐውል ደፊዕ ወሰባት ለሊሐዜ ታሪክ። ዐመል ወርእየት እንዴ ተዐንደቀው እሊ ታሪክ ለሸቀው አበውኑ ውላድ አዳም ቶም። ምራድ ቦም። ልተብነው ወእግል ልንበር ለሐዜ። ልግባእ ደአም ምን አጅልን ለቃልየት አርወሐቶም እንዴ ደፊዐው ታሪክ ሐድገው እነ ከሐልፈው።

ካድሞም ወርእየቶም ላኪን ምላዐል ወድ አዳም ለለአብሎም ቶም። ህቶም ምድር ወአብካት ጽልሙት እት እንቱ። እምበል ጽጌዕ አለቦም እግላ ዕምር ወጥውርት እርትርየ እት ምኮም እግል ልርአው ወልሰውሮ ለቀድርው ቶም። ርእየት ሌጠ እንዴ ኢጉበእ። እለ እግል በጼሕ ለለአትሐዜ ዐውል እግል ደፊዕ ዱሉያም ቶም ለዐለው። ዳለው ሌጠ እንዴ ኢጉበእ። ዐውል ቃሊ እንዴ ደፊዐው ለተብነው እርትርየ አምጸአው።

እሎም መሐርበት እት ክል

ወቅት ለመጽእ ተሐዲ ክምለ መጽእየ ሊጋብሆ ቶም። ከሊማቶም ወመባልሶም ህይ አማኑቶም ወዐመሎም አክልሐድ ለሸፊሕ ደሀብ ታሪክ እግልን ወለመጽአ አጅያል ቱ። መካፍሐቶም ድድ። እት ልትቃየሮ ሰውረት እርትርየ እግል ለአብዱ ለመጽአው ድቁባም ድድ። መካፍሐት ድድ። ጠቢዐት። መካፍሐት ድድ። ቤልሰት ሐር ወጤልመት ቱ ለዐለ።

ከሊማቶም ህይ ናዩ ቅወት ትርድት ቡ። እግላ እብ ውሕደት ምስል እብ መትፋሃም። ፈተ ወመትሳዳይ ነብር ለህለ ገቢል እርትርየ ህይ ግርመት ወሐበን ቱ ለወሰክ እቱ። እግል ዮም ምን መጀለት ‘መንእሰይ’ ዕልብ 88 ለነእሰእናሁ ላብብ መባልሶም እግል ንቀድም እክም ቱ።

“አድብርን እግል ስኒን ረዩም እብ ሰላም ጸንሐ። አዜ ላኪን እብ አክራን ጥለግ ሕምሩግ ህለ። እለ ዮም ነሐልፈ ለህሊን ሐዶት እኪት ተ። እት ረአሰ እሊ መ ብዞሕ ዕየር ወአትካፍኦት

ትቅለበኩም ኢትቀድር። ሰበቡ ዴሽ። እግል ግሩሽ ለሸቁ ወዝቡያም ቶም። ምን ሰሪቅ ወደመሮት ለለሐፍ ተርብየት ወአደብ አለቦም። እንትም አስክ ዐውቱ እተ ተሄሩ እቱ ወቅት። ህቶም አስክ ፈሸል ቶም ለልደርገኝ። ናይ ማሌ ሐርብ ጠባይያም እርኡይክም ህለ። ናይ ፈጅር ሐርብ ህይ ወዲቆም እግል ለአርኤክም ቱ።”

ሸሂድ እድሪስ ሓጅ

“ሕነ ሐርብ ኢነዐዝም። ዲብ ሰላም ወዐድል ህይ ነኦምን። ክምሰልሁ እብ ግብኣት። ለቀበነ ወምን መባጥርን እግል ተአፍግረነ ለትጀርብ ቅወት ምን መትሓራብ ሐር ዶእንብል። ለእንወድየ ሸንርብ እት ታሪክ ለትትረሰዕ ኢኮን። እሊ በክት እሊ እት ቅሩብ ወቅት ታሪክ አቶብየ እግል ልግባእ ቱ።”

ሸሂድ ዑመር ናሰር

“ዮም እግል ሐቱ ድቅብት መስተዕምረይት አቶብየ ምስል ትሩድ ሕሩባት እንወዴ ህሌ። ህተ እብ እምብራጦርየት አምሪክ ወሰህዩኒን ለትትሰዴ ተ። እሊ መ ልግባእ ዲኢኮን። ሊሪም ወልቅረብ እብለ ኢከሰሱ። ዐውቱን ላዝም ተ። ገቢል እንዴ አተሐደ መምለካት ክም ቀልብ። ካፍየት ሸሂደት ቅዱም እነ ህለ።”

ሸሂድ ዶ/ር ዶሕየ ጃብር

“ንዳልን እት በታካት ወክጥወት ንስኣት ሌጣቱ ለልተንከብ። ክርንቱ ወቅወቱ እት ክለ እድንየ እግል ትትሰመዕ እንብትት ህሌት። ፈጅር እት ሰጅል እድንየ። ዒማት ዕውትት ሰውረት እንዴ ትበህለ ሻሁድ እግል ልግባእ ቱ።”

ሸሂድ መሐመድ ሰዒድ ሸምሲ

“ንዳል። ንዳል ገቢል እርትርየ ቱ። ክሉ እርትሪ እትለ ሀለየ ለህሌ። አስክ ዐውቱ እግል ልናድል ዱሉይ እግል ልግባእ ቡ።”

ሸሂድ አፊፋይነ ሀብተጽዮን

ዒማት። መጀለት “መንእሰይ” ዕልብ 88

ሸሂድ ዑመር ሓምድ እዛዝ

“አቶብየ እግል

መዐረከት አማል፡ 24
ኣክቶብር 1961

እት አብ-ሐሽለ፡ ዑሰማን ሐጃጅ ለልትበህል ታጅር በዐል ድካን፡ ከረ ሓምድ ትዕባም እት እንቶም ክም መጽአዉ ሰኒ እንዴ ተሐደረዮም፡ እንጌረ ወማይ እንዴ ሀበዮም ክም ልትሀመሎ ወደ። “ዮም እተየ ክም ህሊክም ለተአምር ሕኩመት ይህሌት። ከበርኩም እብ ክሉ እትጅሃት ሰምዕ ሰበት ይዐለ፡ አመት ዕርፍኩም ሌጠ ውደው፡ ዋርድየት ኖሼ ህሊኮ እክም!” እንዴ ቤለ ጌሰ። ህቶም ህይ ሰበት ደምነዉ ወአምነዉ ከነው እብ ሰካብ ወደው።

ለመደት ለሀ አክለ ድጌ፡ ድጌ አተውተ ሸዐብ ሰኒ ልትከብቶም ዐለ። ህቶምም እብ ሰበት ጀዋሲሰ ለዲብ እንብተት ንዳሎም እት ህለው ሳድፎም ለዐለ መታክል እንክር እንዴ ከፊክ፡ ምን ድጌ ርይም እንዴ ቤለው ራውጋም እት እንቶም ለዓርፎ ወሐር ለዐድ እብ ለሀበዮም ቱ ለልትብለዕ ወልትሰቱ እንዴ አማነወው፡ ለሐምዶ ወገይሶ ዐለው።

ደሐን ዲማተ ውብቀት ሐቱ ዮም ክምለ ልትበህል፡ ዑሰማን ሐጃጅ ጀላብ መንገፎ መሐርበት፡ ወለረቃቅ ሰውረት እንዴ ሐሰበ፡ እግል ዐቂብ ዋርድየት ኢኮን ለጌሰ- ጠልመዮም። ዋርድየት ለፈግር እንዴ ትመሰለ፡ እግል ጅኔታይ ምርት እት አድግ ሪፋይ እንዴ ጸዕነዩ፡ ልኡክ ነደአዩ።

ዐሳክር አባይ ህይ፡ ሂር እት ወዱ አስክ አብ ሐሽለ - ቤት ዑሰማን ሐጃጅ አሴረረው። ምድር ጸልመተ። ለዐሳክር፡ እግል ሊደዉ ለዐለ እሎም መዳሊት ሰልፍ እግል ህጃም ወደው፡ ዐነክል ትጸበጠ፡ አወድግ ወክረቢትመ እት ክምሰልህ። ምፍጋር ወምእታይ ክሉ እት መራቀብት ክም ለኣቱ ዶል ገብኤ፡ እብ ግምብየ አተው እቶም። ምን ሐዘው ህይ፡ ሓምድ ኢህለ ወመልህያው። ቀዴማዮም ምን ለዐለው እት አካን እንዴ ትጃቀቀው እት ሐቱ ቂሾት ንኢሽ ናይ ሕዳረብ ድራር እንዴ ጠልበው በልዮ ዐለው።

ለኣካን ሰኒ ቅርብት ተ። ዑሰማን ሐጃጅ እብ ሐዲሰ ምድር ለለአምር አዳም እንዴ ለኣክ፡ ከረ ሓምድ፡ እት አየ ሳክባም ክም ህለው ተኣክደ፡ እግል ዐሳክር ጃሱሰ እንዴ ሀበዮም ለኣክዮም። እንዴ ተሀመለው ምን ሸኩክ እትኩሩማም ኢለአምሮ ሓምድ ወጀማዐቱ፡ እለ አምዕል እለ ላተ ተሀመለው ከዲብ ሸረክ አተው።

ለፖሊስ እሎም እት ከርድኖ ምርቶም ዕጫይ ኬደ ከትሰበረ እቡ። ክርንለ ዕጫይ እምበልሁመ ሸሽሕ ትሰመዐት። እሊ ለዳገመ እድሪስ መሕሙድ፡ ሐከሽ ኢለሓልፍ፡ ላሊ መ ብዞሕ ኢሰክብ። ቅንጽ ቤለ ወልለድዋራቱ አተናሱ። ገሌ ሓጃት እት ልትጫፈር ለሐልፍ ረኣ። ነፈር ብዕድ ህይ፡ እግል ቀዳም እብ ሰዐይ ሐልፈዩ። ሳልሰመ ወሰ ቤሊ። ምርት ለካልእ እት ለሐልፍ ወመትጫፋሮም ክም ደጋገመ፡ አዳም ክም ቶም ትኣከደ ምኖም። ልትክርደኖ ክም ህለ ሰበት ትፈሀመዩ ህይ፡ “ሓምድ፡ ሓምድ ምድር አዳም ወደ” እት ልብል ደምህዩ ከሀረሰዩ። እተ ስምጡ ሳክብ ዐለ። ለብዕዳም፡መ ክምሰልሁ ክብ ክብ እንዴ ቤለው ክም ፈዘዐው፡ እተ ግድምለ መሓዝ እንዴ ትሰርሰረው ድፊዕ ጸብጠው። ፖሊስ አክራን ክም ሰመዐው ሐርብ ፈተሐው። እምበል ሀደፍ እተ ጽልመት ሰልሖም ተብብ አበለው። ብላሸመ ይዐለ። ዐብዱ መሐመድ ፋይድ ክልኤ ወርከቱ ትዘበጠ ከወጥቀ።

ሰብብ ናይለ እት ረአሰን ለገበኣ ህጃም ዑሰማን ሐጃጅ ዐለ። ሐቆ እለ ዐብዱ ለከሰርን እት መዕረከት ህይ፡ ‘ሓምድ ኢለአዝም ምንዩ’ ሰበት ቤለ፡ ዐፍሹ ሐየበ ወሀይኮተ አተ። እት ለዐል ክምለ ትሸረሐ፡ ዑሰማን ሐጃጅ እመር ድድ ሰውረት ቱ ለዐለ። ምን ቀደሙመ ለልአሙሩ ክምለ ሸርሕዎ እት መደት ሸፍትነት አርበዓታት መአይዳይ እንግሊዝ እንዴ ገብኣ፡ ምስል ከረ ሓምድ ዐዳወት ለዐለት እሉ ነፈር ቱ ለዐለ።

እበ መዋዲቱ ህይ ብዞሕ ክም አሰረዉ ወጃዘዉ ልትሸረሕ። ምን ቀዳሚቱ ለሓራቱ አኪት። እት መደት ግድለ እግል ሕርየትመ አመሉ ኢጠለቀ። ምራዱ እንዴ ወደ ምን ሓምድ እግል ልስኬ ላኪን ኢቀድረ። “ዑሰማን ሐጃጅ ሼክ ነሳብ ዐለ” ለቤለ ዐወድ ሸሪፍ እንዴ አትለ።

ሰውረት ክም አንብተት ህይ ክል ዶል ባርንቶ እት ገይሰ እብ ክሰሰ ግድለ ሐብሬ ለሓልፍ ዐለ። ከረ ሓምድ እትሊ ድጌ ትመየው፡ እት ሎሂ ወዐለው፡ እት ሎሂ ደረረው፡ ማል ለለአትፋግሮመ ህለው ልብል ዐለ። ጀሳሳት ክም አብዘሐ ተሕዘር ተሀየቦዩ። መትሰይሖት ክም አበ ህይ ቀትለዉ። ላሊ እት አሸለ ዐድብሽ እተ ልትበህል ድጌ ህይ፡ ምን ቤቱ ፍግር እንዴ ቤለው ጠግ አበለው። ክሉ ለአክላጣቱ እንዴ ከትበው ህይ፡ እት ወሪዱ ዐለገዉ እሉ ከጌሰ።

ዐብዱ ክም ትዘበጠ ለአመረ ወለ ምርትመ ይዐለ። ዶለ ሰልፍ ክሎም እንዴ ትሰርተከው ክም ፈግረው ወምን መለገት ክም ፈግረው ሌጠ መስሎም ዐለ። ዐብዱ ክም ትጀረሐ ከአስተሸሀደ ሐፊ ቱ ለአክደው። እት ግድለ ሰለሕነ ህይ ለአወላይ ሸሂድ ምሐርባይ ህቱ ገብኤ። ለመዐረከት፡ ዮም 24 ኣክቶብር 1961 ክም ዐለት ብዝሓም መዳግመት ሸርሐ።

ዒማት፡ “ሓምድ እድሪስ ዓዋቱ” እብ ሃይሌሰላሴ ወልዱ

ነፍሰክ ከፎ ትፈትየ

እግል ብዕዳም ፈተ እግል ትካፍል ገብአክ ምን ገብኢ፡ እት ሰልፍ ለፈተ እግል ርሕክ እግል ትመዋየ ብዲብከ፡ እት ዶል ለሀ ነፍሰክ ምን ፈታክ እንዴ ጸግበት ወትመለኣት ዶል ትጃፈጠት ሌጣቱ ለፈተ እግል ብዕዳም እግል ትካፍል ለትቀድር። ከእባቱ “እግል ርሕክ ለትፈትየ እግል ብዕዳም ፍተየ” ለልትበሀል።

ነፍሰክ አክል ሕድ ፍተየ ወናይ አማን ቂመተ አምር እሌ፡ ወእንተ የም አለቦም መዋህብ ወእምነንያት ወመዋቂ ክም ብከ እመን እለ ወኢተኣትናእሸ፡ ወብዕዳም እግል ተኣርዴ እንዴ ትቤመ እግል ርሕክ ኢትዝለመ።

ርሕክ ኢትሕመዩ፡ ኢተዓቅቦ ወምን ቂመተ ኢተኣንቅሱ፡ አውመ ህዬ ምስል ብዕዳም

እንዴ አትባደርካህ ከእብ ሕምቅነ ኢተኣተሸዕረ። አውመ ህዬ እንተ ሐዋን ክም እንተ ወምን ብዕዳም ክም ተሐምቅ ኢልምሰል እትከ። እት ገሌ ጋራት ሓምቅ እግል ትግበእ ዔብ ኢተን፡ ምናተ እለን ንቃዋለ ድዕፍክ መሕምቅናክ እንዴ አሌሌካህን እግል ተኣደቅበን ክደም ወኑቃዋለ ቅወትክ ተረድ ዲበን ወወስከን። ደማነት እት ነፍሰክ እግል ቲዴ ጀራርብ፡ ወእግል ዎሮትመ ሸክሰየትክ እግል ልሰበር ወነፍሱያትክ እግል ልደምር አውመ ምን ቂመትክ እግል ለኣንቅሶ በክት ኢተሀብ፡ ለነፈር ለእለ ገብኣ ልግበእ ወለፈታይመ ልምሰል።

ለእቡ ተሐልፍ መታክል፡ ወመሻክል እዲነ ጋብሁ ወእግል ልፍለለክ በክት ኢተሀብ፡ እንተ ፋሽል ክም እንተ ወቂመት ክም

አለብክ ወምን ውጁድክ ዐደምክ ክም ለሐይሰ ለለሀድግ አፍካር ክሉ ረእሰን ኢትትከበተን። ረቢክ እንዴ ሰሜክ እዲናክ ለተኣተላሌ እቡ ኤታን ሓይሰ እንዴ የመምክ ገጽ ቀደም አሳድር።

እብ ክሱስ ርሕክ ለትወድየ ህድግ፡ እብ አሆታይ ወለለኣትናይት ህድግ በድሉ፡ ምን ርሕክ ለሀለ እግልክ ወስፍ አሆታይ ወስፍ ውደዩ፡ ወኣከይለ ወስፍ ለእብ ሰብብለ ተዋልል መክሩህ ልግበእ መእብ ብዕዳም ለልትሀየበክ በታተን ኢትትከበተ። ነፍሰክ ምስል ብዕዳም ኢተኣትጃግረ፡ ነፍሰክ ምስል ነፍሰክ ሌጠ አትባድረ፡ ቀዳሚትክ ወኣከ ለህሌክ እተ ደረጀት ወሸንህትክ ወእት ሓራት እግል ትብጸሐ ትሽዋዋ ለህሌክ ወቀይ ሌጠ አቅምት።

ምህም ዕሎታት እት ወሬሕ ሱብተምበር

1. ጅመዐት ሄለል ሱብተምበር 1961 መትአምባት ግዳለ ሰለሕ ሸዐብ ኤረትርየ

መትአምባት ጀራይድ ሓዳሰ ኤርትራ ወኤረትርየ አልሐዲሰ እብ ትግርኛ ወወረቢ፡

3. ሄለል ሱብተምበር 1977

ተሕሪር መዲነት አቅርዶት እብ ጀብህት ተሕሪር ኤረትርየ

4. ሱብተምበር 1976 ከርዶን መዲነት ነቅፈ ረሰሚ

5. ሱብተምበር 1976 መትአምባት መድረሰት ሰውረት

6.11 ሱብተምበር 1952 መትአምባት ፈደረሸን ኤረትርየ ወኣቶብዩ

7.19 ሱብተምበር 1968 ሳልሳይት ራብዓይት ወሓምሳይት መናዋቅ ጀብህት ተሕሪር ለሸረከየ እቱ መእተመር ዐንሰበ።

8.12 ሱብተምበር 1974 መደርጋግ ንጉስ ሀይለስላሴ ምን ሰልጠቱ።

• 1979 ወሬሕ ዲሰምበር ሐቆ እንሰሓብ ስትራቴጂ ሰልፋይ ህጁም ምዳድ ጀብህት ሸዕበየት ተሕሪር ኤረትርየ እትለ ዲብ ጀብህት ነቅፈ እሙዱድ ለዐለ ዴሸ ኢትዮጵያ።

• 1980 እት ወሬሕ ጃንዋሪ ህጁም ምዳድ እብ ጀብህት ሸዕብየት ታሕሪር ኤረትርየ እትለ ዲብ ጀብህት ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ ሳሕል እሙዱድ ለዐለ ዴሸ ኢትዮጵያ።

• 1980 ምን አፕሪል - ማዮ ጀብህት ተሕሪር ኤረትርየ ምስል እትሓድ ሶሻየት እብ ምስጢር ለገብእ ህድግ ሰላም አትጋየሰት።

• 1980 የም 07 ጁላይ ጀብህት ተሕሪር ኤረትርየ እግል ዲብ ጀብህት ቅብለት ምውዳቅ ጸሓይ ሳሕል ለዐለየ ውሕዳተ ሰሐብተን።

ልባብ

ሴፊ ዐውቱ

እለ ‘ተሌ፣ ናይ አማን ቅሰት ተ።

ዎሮ እናስ ሰኒ ታጅር በዐል አሸቃል ብዙሕ፣ ቅያሰ ለአለቡ ድዩን ሰበት ትከመረ ዲቡ፣ እብ ሰብብለ ዴን እት ሀመት ወሸቀላት ድቁብ ትከረ። ምን እለ ለዲቡ ዐለ ሀም ወቀም ሸበህ እግል ለዓርፍ ሀዬ፣ እት ቀበት ሐቲ ጃርዲን/ጅኔነት ለዐለ ኩርሲ ዲቡ እብ በይት እግል ልትገሴ ሐረ። ዲብ እለ ኩርሲ ግሱይ እት እንቲ ምስል ርሐ ተረቀም እት ልብል ወሰኒ እሱፍ እት እንቲ፡ “ምንቲ ገብእ አኬ እንዴ ረድኢኒ እግልዬ ወእግለ ሸሪከት፣ ምን ሕግላን ወፈለሰ ለለኣድሕን?” እት ልብል ለሐሰብ ዐለ። አመተ አለቡ እናስ ድግለል ጠበሸ ቤለዩ። “መለሀይ ሰኒ ርቡሽ ትመስል እትዬ ሀሌከ፣ ሚ እግል እሱዴክ እቀድር” ቤለዩ። ለእናስ ለታጅር ክሉ ለተዋልሉ ዳግመ እሉ። ለእናስ ድግለል፡ “እግልክ ለትገብእ ሰዳይት እሰእን ኢመሰለኒ” ቤለዩ፣ ወእግለ እናስ ምን ስሙ እንዴ ትሰአለዩ፣ ቼክ እንዴ ከትብ እሉ መጠዩ፣ ከ “እለ ማል ንሰኡ ወሐቆ ሰነት እግል ትብለሱ ዲብዬ እትለ አካን ንትራኩብ” ቤለዩ። ሐቆ እለ ለእናስ ለድግለል ጌሰ፣ ወለታጅር ሰኒ ፍኩር እት እንቲ እግለ ስር ምልዮን ዶላር ክቱብ እቱ ለዐለ ቼክ፣ ወፊርመት ናይ (ጆን ዲ ሮክፍላር) ለዐለት እቱ እት ቃሌዕ እትለ አካኑ ተርፈ።

እለ በዐለ ፊርመት ዎሮት ምንለ ሰኒ እሙራም ወምን ቅያሰ ወለዐል ጽጉብ ለዐለ እት ፍንጌ ሰነት 1839 - 1937 ነብር ለዐለ፣ ወቅያሰ ለአለቡ ማል ምን መጃል ብትሮል ለአከበ ነፈር ቱ ለዐለ። ሐር ሐቆ ገሌ ወቅት ምንለ ሰኒ እሙራም ላቶም ገብኡ። ጆን ሮክፍላር እት ወቅት ሐያቱ እብ ወግም ሐድ 350 ምልዮን ዶላር ለገብእ ማል እት ዐመል ኬር ለሰርፈ ሰኒ እሙር ላቱ ነፈር ቱ። ለእናስ ምንለ ኣቲ እት ለዐለ ሓለት ክም ፊግ፣ ሰኒ መብሱዋ ወዕጹም እት እንቲ፣ “አኬ ገድም እብለ ማል እለ ምን ክሉ ስኮብ ካልእዬ ለዐለ ተዋልል እግል እት ባለሕ ቱ ቤለ። ከእግል መደቲት እንዴ ሐሰበ፣ እግለ ክም ዴማት ደሐን ወደማን ናስኡ ለዐለ ቼክ እንዴ ኢሰርፍ፣ እግለ እት አፍ ብቆት ክራት ለዐለት ሸሪከቱ እግል ለኣድሕን፣ ሻፍግ እት እንቲ ትበገሰ። ወእብ ኬር ፋውል እት እንቲ እትለ ሸቅሉ እንዴ አቅበለ፣ ምስል ዴን ለአወዱ ለዐለው አንፋር ሰርጉል መፋውዳት እንዴ ወደ፣ እግል ገሌ ወቅት እግል ልትጸቦሩ እትፋቅያት ወደ። ወሰኒ ዐባዩ ላተን እግለ ሸሪከቱ ለሰለሐ ናይ አዝበየት ወመትዛባይ ዐመልያት ሰርገለ፣ ወእት ቀበት ገሌ አዋርሕ ክለን ለእለን ልትአወድ ዐለ ማል እት ሰበን በልሰዩን። ወምን ሐዲስ ዐደድ ለአለቡ ማል እት ራብሕ መጸ። ለሰነቱ ክም አትመመ፣ መዋዲድለ እናስ ለድግለል እቱ፣ ሰኒ ልወቅ እት እንቲ አሰክለ ጃርዲን/ጅኔነት ጌሰ። ለእናስ ለድግለል እትለ ክርሲሁ ለሀይ ግሱይ እት እንቲ ጸንሐዩ። ርሐ መትመላክ እሉ አቤት፣ ወእግለ አሰክ እለ ሳርፋ ለይዐለ ቼክ እግለ ድግለል እት እዴሁ ከረዩ እሉ። ወለቼክ ለእሉ ሀበዩ እንዴ ኢሰርፋ ለረክበዩ ዐውቱታት ወሰርገል እት ዳግም እሉ አንበተ። አመተ አለቡ ሐቲ ሙመርደት አሰክለ ድግለል እት ትሰዴ እንዴ ሐልፈቱ፣ ከእበ እዴሁ ክም ተኣልበጠቱ፣ እግለ እናስ እንሻለ ራብሸት ኢወደ ዲብከ፣ ህቱ ክልዶል ምን እለ እትለ ባክለ ጅኔነት ለሀሌት ዕያደት ዐያዩን ለሀርብ፣ ወእግለ እሉ ረከበ ነፈር፣ ህቱ “ጆን ዲ ሮክፍላር” ክምቱ ዳግም እሉ ቱለቱ ወእግለ ድግለል እንዴ ነሰኣት አሰክለ ዕያደት ተሀርበበት እቡ። ለእናስ ለታጅር እግል መደት ረያም እት ዐጅብ ወፍክር ገብኢ፣ ወእግለ ሰነት እብ ግዲደ ለሸሪከቱ ምን ከሳር ወፈለሰ እግል ለኣድሕን እትፋቅያት ዝቤ ወኣዝበየት እት ወዴ፣ ወደለ ምስሉ አጅተመዐ እብ ደማነት ነፍስ ውቅልት ሰር ምልዮን ዶላር ክም ሀለ እሉ እት ናቅሽ ወለኣትአምን ለሓለፊዩ ተዋልል አትዋየ። እት ለዶል ለሀይ ቱ ለሐያቱ ለቀየረት ወለሸሪከቱ ለኣድሐነት ሓለት ማል ክም ኢተን፣ ምናተ ለሐዳሰ እት ነፍሱ ለረክበዩ “ደማነት ነፍስ” ክም ተ እግል ልትዋቀን ለቀድረ።

ከእንታመ እብ ጀሀትከ፣ እት ርሕክ ለትሰእየ ደማነት ነፍስ አክል አያተ፣ ወለሀለ እግልክ እምነንያት ክም ለእለ ለአሰታህል ትፍህሙ ገብእ መኢፋልከ፣ ደማነት ነፍሰክ ክም ትትቀወጡ፣ ወለሀለ እግልክ እምነንያት ክም ለዐቤ ዶል ትወዴ፣ ህቶም ሌጣቶም እት ቀደሚክ ለሀለ መታክል እግል ትትዐዴ ደማነት ለቡ ሰነድ ለገብኦ እግልከ። ከክል ዶል ደማነት ነፍሰከ፣ ወቁሩይ ፈሀም እምነንያትክ እንዴ ተዐንደቅክ ዶል ትትፈረር፣ ዐውቱ ወሰርገል ክም ትደረር ሸክ ኢትውዴ።

ዝቡድ ዘየታት

አደብ ሐቆ ይሀለ ግርመት ተርጀመት አለበ። ለናይ አማን ግርመት ገጹታይ ግሩም ሰበት ብከ ሌጠ እንዴ ኢገብኢ፡ ዐቅል ግሩም፡ ቀልብ ግሩም፡ ወምኑ ወኬን አደብ ግሩም እግል ለሀሌ እግልክ ብዲቡ። ግርመት አደብ ህዬ ለሐቲ ለዘበን እግል ልበድለ ለኢቀድር ግርመት ተ።

ተዋዱሕ፡ ገጽ ፋሬሕ፡ ሂጋ ዕግል፡ ወአማን ወአማነት ለናይ አማን ግርመት ለእግል ዲመ እት አልባብ ብዕዳም አካን ዐባይ ለጸብጣ ተን።

ግርመት ገርብ ክመ እት ዕንባብ ሰኒ ሻፍገት እት እንቲ ትትሰውሴ ወኣካነ ትጠልቅ እት ሀሌት፡ ግርመት አደብ ላተ እግል ዲመ ለትነብር ክመ ደሀብ ለሳፊ ሰበት ተ። ለሀ ኢትብድለ ወለሀ፡ ከረቢ አደብ ግሩም ለሀበከ።

በሀል

• ክል ዶል እግል ትፍቀዶም ለብእትክ ጋራት፡ ላለ ሰልፍ አደሓ ክም ተ፡ ወአውል ሰልፍ ሐጋይ ክም ተ፡ መጺጸት ሰልፍ ረሀየት ክም ተ፡ መታክል ሰልፍ ኬር ክም ተን፡ ወመትፋዋል እብ ኬር ህዬ ሰልፍ ደቅብ ኖስ ክም ተ፡ እግል ትትረሰዕ አለብከ።

• ዶል ለምድር ለአጸቤሕ ወጽልመትለ ላለ ትትገልጸጽ ተ፡ ሐዲስ ልብ ምስል ግርመትለ ትፈግር ለህሌት ጸሓይ ለልትዓደል ልበሱ፡ እዲናኩም እብ ረደ ወክብደ፡ ባርሀት አገሩመ፡ ጽቤሕ ምድር እት ነፍሰ መትፋዋል ሕብር ኖራይ ቡ፡ ከእለ ግርመትለ አሰቦሕ እበ እግል ትሸዐር ገብእኩም ምን ገብእ እንቱመ ክምሰልህ ግብኢ።

• ብዕዳም ለመለትም ጋራት ኢተኣትቃምት፡ ኢፋል ሐቆ ትቤ ሸሐርታይ ወጦዛይ እግል ኢትግበእ ፍረህ፡ እግለ ምስልክ ለሀለው ወምስል ብዕዳም ለኢልትረከቦ ጋራት አቅምት፡ እት ዶል ለሀ እንተ መሐምዳይ ወሼክራይ እግል ትግበእ ተ።

• እግለ ገብኦ ልግበእ ነፈር ምስል ነፍሰክ ክመ ትትዓመለ ተዓመሉ፡ ኢትዝለሙ፡ ኢትዝለሉ፡ ኢተሐሴ እሉ፡ ሕሸመት ኢትክልኡ፡ ኢትሕመዩ፡ ወእግል ትፍለሉ ኢትጀርብ እዲነ ደዋሪት ሰበት ተ መራረትለ ውዳይክ ምዕል ሐቲ እግል ኢትገርደዐ።

• ወሬሕ ዶል ለምድር ለአጸቤሕተ ኢልትቀጸብ፡ ምናተ ለእበ ልትሐበእ እግል ልትሰፍሎሉ ሰበት ልትሸነህ ተ።

ተበሰም አምዕል ሻም

ሐቲ እሲት አሰቦሕ ምን ሰኮብ ክም ቀንጸት እግል ብእሰ ክምእነ ቲለቱ፡- “የም አምዕል ሻም ተ። ወእንተ ሰልሰለት ደሀብ እብ ኣልማዝ ለተዓረረት እት ተሀይበኒ ተሐለምኮከ። እለ ሕልምዬ ሚ በሀለት ቱ፣ እንዴ ፈሰሩ እግልዬ ዓይብከ” ቲለቱ።

ብእሰ ህዬ፡ “ከላሰ ሰብር ውደይ ተፍሲርለ ሕልምኪ የም ምሴት እግል ተኣሚሩ ቱ” ቤለዩ።

ለምሴት ምን ሸቅል ዶል አቅበለ ዲብ እዴሁ ዕልበት ሰኒ ግርም ጸብዋ እት እንቲ ርኡቱ። “እለ ሀድዩትለ ዒድተ” ቤለዩ ወመጠያተ። ለዕልበት ምን ፈትሐተ ፈሰርት ሓላም ለኣርእሱ ክታብ ጸንሐየ ዲበ።

2^ይ ክፋል

መንበ ትግረይት

ኬትባይ ቅሶት መንበ ትግረይት ኢብራሂም ሓጅ

ሙሰ ምስለት ወለ እብ ደሚርዬ ለሀብቱታ ቱ ወሰኖ ዲመ ልትረኤኒ። “ሚ ዶል እግል እርአዩ ቱ” እብል። መርኢቱ ምን ክትር ቀሊል መስል እኛ የዐለ። አስመራመ ለፈግራዲ እግል ሙሰ እብ ስሁለት ልርእዩ እብል የዐልኩ። ዐደድሰ ፈሀምን መምክን እት ቀበት ራድዮ ነብር ነኦመስልመ ነዐሌ። ላኪን እብ ከያልዩ እነ ለኮተብክወ ቅሶት እንዴ ቀርኦ እግልዩ። “ነሐምደክ ወግረ

እንዴ እቤቱ ወለኖሰ ለመጽሐፍ ህዋየት ተ አክል-ሕድ እኩድ ይኣኑ።

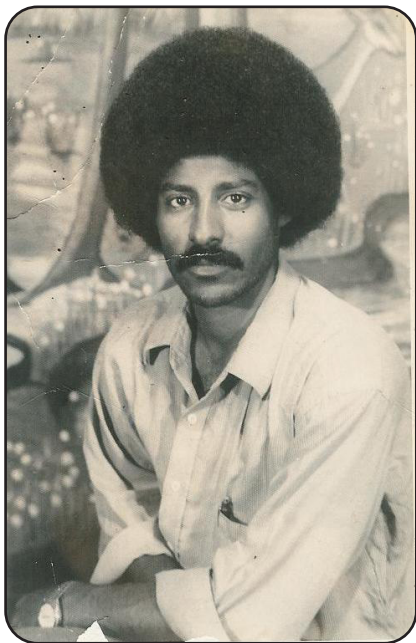
እኩትቡ ለዐልኮ አሸግር ሐዋን ላኪን። አክል አዩ በቃዐት ክም ቡ ወናይ ልመድ መስል መኢኮን። እንዴ እቤ ለልርእዩ እግልዩ ኣምር ሐዜ ዐልኩ። አሸግርዬ ልርኡ ወኣነ እቀርኡ እግሎም ለዐልኮ መልህያምዬ። ሰርም ገሌ እግልዩ እግል ለኣትሓርቅ እንዴ

ቤለው ሰሓቃት ወዱኒ ዐለው። እግልዩ ሰጄዕ ለዐለ ወሽዕርዬ ዶል እርእዩ እንዴ ኣትሳነ ወኣርተዐ እግልዩ “ግሩም ህሌክ። ኣብሽርከ” ልብሊኒ ለዐለ ወመፅነውያኛ ረፈዕ ለዐለ ኣሕመድ እድሪስ (ወድ-ዓፋ ቱ)። ህቱ እተ ወቅት ለሀይ እመር ሻዕር ወሐልያይ ዲበ መዳርስ ሌጠ እንዴ ኢጉብኡ። ሐልዮቱ ዲብ ክርን ገቢልመ እብ ትሉሉይ መጽእ

እግል ንልኣክ ምን አስመረ ከረን እንዴ በጽሐነ እበ አሰርን እግል ነኣቅብል ሰበት ሐዜክ አሰክ ከረን ትከሬኑ። ምን ከረን አሰክ አድሁይነ ጀዋባት ነድኣነ ወእንዴ ኢንትመዩ አስመረ እግል ነኣቅብል አሰክ መውገፍ መካይን ከረን ጊሰኑ።

ለመውገፍ። አሰክ አስመረ እግል ልሳፍር ጅምሶ ለዐለ ኣዳም እግሉ ለከፊ መካይን ይዐለ እቱ። ለመሳፍሪን መብዝሐም ዲብ እጃዘት ለጸንሐው ኣንፋር ቅዋት ድፈዕ ወለሐርብ ክምስል ኣንበተ እብ ርደእ ገይሶ ለዐለው ቶም። ሰርም ልባስ ዐስከሪ ወሰርም ህዩ መለኪ ዓዲ ላብሳም ዐለው። ምን መሳፍሪን እግል ልነዝጥ ወለኣሳፍሮ ለሐዘ ለዐለው ኣንፋር ናይለ መውገፍ ዎርት ነፈር እት እዲሁ ወረቀት ወቀለም ጸብዋ እት እንቱ እንዴ መጽእ። “ኣዜ ኣውለውየት ዐሳክር ወሰብ ድሩርየት ላቶም መሳፍሪን እግል ነሁብ ሰበት ጉብኣክ። እንቱም ለዐሳክር ኣሰር እሊ ነፈር ሴር ውደው” ቤለ። ለዐሳክር ክመ ለትበሀለወ ኣሰረ ነፈር ሰፍ

ሕነ ወላዝም አስመረ እግል ንዲር ሀለ እግል። እንዴ አጀዝነ ክሩያም ዐልነ” እንዴ እንቤሉ። ናይለ መድረሰትን ብጣቃት ኣርኤናሁ። እግሉ ብጣቃትን ረኣዩ ወእብ ኣፋሁ ረድ እንዴ ኢለሀይበክ። እግሉ ዲብ ሰፍ ለዐለው እግል ልሰጅል ዲበ ሰልፋይ በጥር ለዐለ ወበዲር ምስሉ ለመጽእ እቡ ነፈር ውልብ ክምስል ቤለ። “ምን ተ ስምክ” እንዴ ኢልብለ። “ሙሰ መንደር” ቤለ ለነፈር። አስማይ ሰጅል ለዐለ ነፈር ላኪን። “ቃዊክ ኢህሌኮ” እበ ተኣሰሚዕ እሻረት ብሰም እንዴ ቤለ ክታብቱ ኣንበተ።

ሸሂድ ሙሰ መሓመድ ኣድም (ወድ መንደር)

“ሙሰ መንደር ቱ” እቤሉ። ሙሰ መጦርን በጥር ሰበት ዐለ። ወየምክን ልብ ካሪ ዲብነ ለሀሌ ሰበት ቤለ ለመልሀይ። ኣዜመ እንዴ ኢልትገኒኒ እብ ሐዲስ ቁጨቤኒ።

ልተላሌ...

ሙሳ እት ግንዳዕ ማዕሉማት ዓም እት ቀድም

እላመ መሻረከትክ እንሰኤ” እት ልብሊኒ ልትርኤኒ ዐለ። አሸግሩ። ቅሶሱ። ተማሲሉ ወብዕድ በራምጁ እት እሰምዑ ዐቤኮ ወለመድክወ። ገጽ እብ ገጽ እግል እርአዩ ላኪን ለዐቤት ትምኔኛ ዐለት። ወምንዲ እርአዩ ህዩ። ዶል ሐቱ “በሰ ርኤክወ እብል ወእበ እትበሰዋ” እንዴ እቤ ምስል ርሕዩ ህምገም እብል ዐልኩ።

ዘመን ጌሰ ወሐልፈ። እት ሰነት 2000 ደረሳይ ሳልሳይት ሰነት መድረሰት ቱክኒክ ዊነ ዐልኩ። ቀደ’መ መድሐራትን “ኣምረት ምስል መሳኔዕ ወተጅረበት ሸቅል እግል ተሀሌ እኩም” እንዴ ትበሀልክ። አሰክ አስመረ ጊሰኑ። እትሊ ወቅት እሊ። እነ ገሌ ክታበት ናይ አሸግር እጀራርብ ዐልኩ። አሸግርዬ አሰክ ክርን ገቢል እንዴ ለኣክወ። “ሙሰ መንደር እግል ልቅርኡ እግልዩ”

ወልትቀደም ዐለ።

ሸዕርዬ ህዩ ህቱ ሐቅ ረኣዩ ወመዝዮ እግልዩ ብዕዳም ለእግሉ ቤለው ምን ልብሉ ወለእለ ትሰሐቀው ምን ልትሰሐቀ። ከበርም እወዴ ይዐልኩ። አሸግርዬ ኖሼ እግል ርሕዩ። ሙሰ መንደር እንዴ ትመሴሰልኮ እቀርኡ ዐልኩ። ሸዕር ዶል እልእክ እቱ “ክእነ ቅርኦ እግልዩ” እንዴ እቤ ልትርኤኒ ዐለ። እብ ደራገት ንሳሉ። ኣትጋራሙ። እብ ቃሎት ኣክራናቱ ወለልሀይበኒተ ሐምዴ ሰበት ልትርኤኒ። በይንዩ በስመት ፋሽ እትበሰም።

አስመረ ለፈገርን ዲቡ ወቅት። ሳልሳይ ወራር ሐርብ ወያኔ ለኣንበተ እቱ ወዲብ ልትኬለም ገይሰ እቱ ለዐለ ወቅት ቱ። እነ ወመልሀይ “ሐፊመ ሚ ትጀሬ እመር ኢኮን” እንዴ እንቤ አሰክ ዐድነ ጀዋባት

ጸብጠው።

እሊ አሰሩ ሰፍ ወዱ ለህለው ነፈር ምስል በዐለ መውገፍ ማጽእ ዐለ። ነፈር ዓዲ ኢኮን። ዐስከሪ ኢኮን ወሸዐበመ ኢመስል። ነፈር ዲፕሎማሲ ቱ እንቤ። በድለት ላብሰ ዐለ ላኪን ክርፍተት ኣሰር ይዐለ። ዲብ መርከቡ ሸንጦት ዲፕሎማሲየት ናይ ፎቃይ ራፊዕ ዐለ። ክመ ልትረበሽ ወኣድሕድ ዳርቲ ለዐለው መሳፍሪን ልትረበሽ ይዐለ። ዲበ ፎቃይ ተሀንጦዋል ለዐለት ሸንጦቱ እበ እዲሁ ዲበ ነፍሱ እንዴ ሐክመየ እብ ረዋገት በጥር ዐለ።

እነ ወመልሀይ “ምን እሎም እግል ንትረፍ ኣለብክ። ላዝም አስመረ እግል ንትመዩ ሀለ እግልነ” እንዴ እንቤ ዲበ አስማይ እግል ልካትብ ዱሉይ ለዐለ ነፈር እንዴ ቀራብክ። “ሕነ ደረሰ

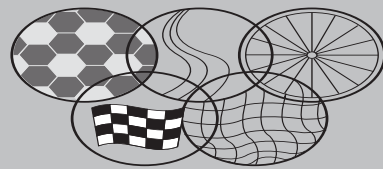
መንበ ትግረይት

በዐል ገጽና ቱ ትፈንቴክ። ዮም ለኣምር ተረደ በዐል ኣማን ወኤማን። ፈታይ ኣክቡድ ኣብረደ ዋሰት ወረሕመት ምን እመተ። ርሕም ለምኑ ትወለደ ሕድርኖት ወሕራብ ምን ኣብዕቡ ቱ። ወሐራ ዲቡ ዐደ ጽንት ሀብ ወንሰእ ቱ። በዐለ ወወድ በለደ በዐል ደሐን ወዕሬ። እንዴ ዲብ ምን ተዐደ ኣምዕል ዘማቱ ወርደኢ። ሀርመ ለኣባይ ኣርዐደ ናደለ እተ ወኣናደሉ። ለወጠን ሕጡጥ ገለደ መልክ ቅየም ገቢል ቱ። ሳልፋ ለሕዱድ ተዐደ ሰሓፊት ምህንቱ ቱ። ሸሃደት ለእበ ትከረጀ ቃሎት ኣክራናቱ ቱ። ለሳቤዕ ሰመ ዐረጀ እለ ዘዐት ትግረይት። ኣገንደለ እበ ወኣበረጀ ኖሱ ተኣሪክ ዐለ። ወተኣሪክ ሐድገ ኣብረደ።

ዲመ ነብር ይህሉ። ሞላይ ለከልቀዩ ወእሊ ገቢል ዮመቱ። ዎር ይሐምቀዩ መምባህ ሬመ ምኑ። ምድር ጠለቀዩ ሞት ጠቢዐት ሐለቱ። ምስል ኩሉ ወቀዩ ተራሰ ዓዳት ትሰበረ። እት ምድር ወድቀ ዐርቀዩ ዋናብ ነባሪ ቱ ትዋደ። ኣጽማዱ ወለርቀዩ ተክዩ ሰባት። ምድር የሐጠጠዩ አበርቅ ወዘሃይፍ ቱ። ኣተህንቀጥቀጠዩ።

ዮም ለኣምለት ቀልዐት። ክረብ ወዴት ወመሐሸኩብ ደብር ዐቢ ቱ ሀጎ። ለጽጌዕ ዐለ ወመተንኩብ እትፈሌ ጀህራይ ወድቀ። ምነ ዐስተር ኮኩብ ዮም ለምሒጥ ነሽፈ። መባርክ መስለ ወመስኩብ እማት ዘረ ትግረይት። ጽምእት እንተ ኢትትቀሰብ ሰይፍለ ውዳዩ ቱ። ዲብ ዐድ ወዐለ ወመኣኩብ ወኮናት መረቢቱ። ዶል ዘማቱ ወድንኩብ ገለብ ሕጌ ትግረይት። ባኩ ዐለት ትትረኩብ መርጀዕ ተኣሪክ ወንዳት። ባክ ኣክትባት ልትረተብ ቃሙሰ ቃላት ትግረይት። ምን ደዋቱ ልትከተብ ንሳልነ ዐለ ወድ-መሐመድ። ለንትፈረህ እቡ ወንትሐሰብ እግሉ ለፍንቱይ ቱ። ጋኑ ከኣፎ ልሕደር ወልስኩብ።

እብራሂም ሓጅ
ቅዋት ቤሐር ኤረትርየ (ገደም)

ወጠንያይ ፈሪቅ ዐጀላት ተሐረ

እት ከናደ እት ገብእ ጅግራታት ሻምፕዮን ዐለም 2026 ለሻርክ ፈሪቅ ዐጀላት ኤረትሮፕ ተሐረ።

እሊ እብ መደርብ ሳምሶን ሰለሙን ለልትቀወድ ፈሪቅ ዐጀላት፡ እት ሰለስ መራሕል ለልትጃገር መትባድረት እም ቃይም ሀለ።

ምን ዐባዩ ውላድ፡ አሊምፒካይ መትባድራይ አማንኤል ገብረእዝጋብሄር፡ መርሃዊ ቅዱስ፡ ቢንያም ግርማይ፡ ሄኖክ ምሉእብርሃን ወናትናኤል ተስፋጼን ሕሩያም ሀለው።

ኤረትሮፕ፡ እት ተርቲብ ዐባዩ ጅግረ ዐጀላት ዐለም አርበዕ መትባድረት እሎም እግል ተአሻርክ ለልትአጀዝ እለ ምንማ ቱ፡ መርሃዊ እት ሰነት 2025 ሻምፕዮን አፍሪቀ ሰበት ነስኦ ላኪን፡ ሓምሳይ መሻርካይ ጋብእ ክም ሀለ መደርብ ሳምሶን

ሸርሐ።

ደዓም እት ርዋንዳ እት ገኦ ሻምፕዮን ዐጀላት ዐለም፡ እት ለሐሰ ተርቲብ ናይ እሊ ጅግረ፡ አማንኤል፡ 30 ደረጃት ፋግር ዐለ። እት ጅግረ ምነ ሻርክው መትጃግረት፡ ለ30 መትባድረት ሌጠ ጅግራሆም ክም አትመመውመ ለልትዘከር ቱ።

እት መጅሙዐት ምንተሐት 23 ሰነት ሸባብ ህይ፡ ሐምስ መትጃግረት እግል ተአቱ ለልትሰመሕ እለ ኤረትሮፕ፡ እብ ሰለስ ሌጠ እግል ትሻርክ ቱ። ለሻርክ ህይ፡ ሻምፕዮን ኤረትሮፕ ሰነት 2026 ለነስኦ ሚልክያስ ማእከሌ፡ ያፌት ምሉጌታ ወናሆም ኤፍሬም ክም ቶም እሙር ሀለ።

ሚልክያስ ወያፌት፡ ደዓም እትሊ ጅግረ ሹርካም ክም ዐለው ልትዘከር። ናሆም ህይ ደዓም ዲብ

ምግባይ ዕምር ጅግረ ዐጀላት እንዴ ሻርክ፡ 11ይ እንዴ አተ ፍገራት ሰኔት እድሙን ዐለ።

እምበል እሊመ፡ ምን አዋልድ ዐባዩ፡ መትባድራይት ካንዮን ሰራም - ሞናሊዛ አርአያ ለሐቱ ኤረትሮፕ ለትወክል ቱ። እት ሰነት 2025፡ እት ምንተሐት 23 ሰነት ለትጃገረት ሞናሊዛ፡ ዮም ዓመት ምኑ ለኩበድ ጅግረ ልታከየ ሀለ።

እብ ዓመት ሴዕ መትባድረት ሓቅፍ ለሀለ ወጠንያይ ፈሪቅ ዐጀላት፡ እብ ሰለሲቱ ተርቲብ እት ጅግረ ጽርግዩ እግል ትአቱ ቱ። እት ናይ ብሕቶት ናይ ወቅት ጅግረ -ክሮኖሜተር ላኪን፡ አዜመ እግል ትሻርክ ኢኮን።

ደዓም እት ዕምር ምግባያም እብ ናሆም ኤፍሬም ጁጉር ለዐለ ፈሪቅ ዐጀላት ኤረትሮፕ፡ ዮም ዓመት እትሊ ተርቲብ ለትሻርክ እቡ መትባድራይ ይሀለ እለ።

“መሕበር ጅግረ ዐጀላት ዐለም በሀለት ዩሲኦይ፡ እግለ እት ዐባዩ ወምንተሐት 23 ሰነት ለሀለየ አዋልድ፡ ክምስልሁመ ናይ ምግባያም ምን ክልኢቱ ውላድ ወአዋልድ ንቀጥ ለአለበን ድወል፡ እት ክል ተርቲብ ሰለስ መትባድረት እግል ተአሻርክ እጁዝ እለን ሀለ” ልብል አሰይድ ሳምሶን ሰለሙን።

እት መዲነት ሞንትርያል ከናደ ለገብእ 93ይ ጅግረ ዐጀላት ዐለም፡ ምን ዮም 20 አስክ 27 ሰብተምበር 2026 እግል ልግበእ ቱ።

ወብረት ድፊል፡ ጅግረ ሰባይ አድብር ወዳት

ወብረት ድፊል፡ እግል ሰልፍ ኢነት ጅግረ ሰባይ አድብር እብ ውላድ ወአዋልድ እት ዮም 30 ኦገስት እት ቤት ገርጊስ ወዳት።

እት ዐስር ፈሪቅ ወብረት ድፊል ለሻርክ ዲቡ ሰባይ አድብር፡ አዋልድ እት ሰማን ኪሎምትር፡ ውውላድ ህይ እት 10 ኪሎምትር ትጃገረው። አትሌታት ህይ፡ ምን ግሌዕ እንዴ ትበገሰው እብ ገበይ ስካሪት እንዴ ፈግረው ዲብ ቤት-ገርጊስ አትመመው። እት ፍገራት ዶል እንመጽእ፡ ምን አዋልድ አትሌት ፈሪቅ ሓሬና ላት ቅሳነት ተወልዱበርሃን አወላይት እት ተአቱ፡ ትርሓስ ወልዴሚካኤል ምን ፈሪቅ መኸቱ፡ ክምስልሁመ ልዋም አንገሶም ምን በኒፈር ወርቅ ወአሰራዲ ለትሰርገያ ተን።

ዮርዳኖስ ሀብቱሰላሴ ምን ቤኒፈር፡ መድህን ተኸሌጾን ምን ሓሬና፡ ወንያት ገብሬትንሳኤ ምን ክንፊ ህይ፡ ምን ራብዓይ አስክ ሳድስ ተርቲብ ዓረየ።

እምበል እሊመ፡ አትሌት ፈሪቅ መኸቱ ተኸሌህይማኖት ብርሃኔ፡ እግል ሙሴ ክፍሎም ምን ሓሬና ወኢሰያስ ተስፋ ምን ሰንዋቅ እንዴ በድረ፡ አወላይ አተ። ይከኣሎ ተስፋሚካኤል ምን ሓሬና፡ ናትናኤል ጸጋይ ወዳንኤል ተወልዴ ምን በኒፈር ህይ፡ አስክ ሳድሳይ ተርቲብ ለአተው ቶም።

ዕዉታም ክልኢቱ ውላድ ወአዋልድ፡ አወላይ 10,000፡ ካልኦይ 7,000፡ ሳልሳይ 5,000፡ ራብዓይ 4000፡ ሓምሳይ 3,000 ወሳድሳይ 2,000 ነቅፈ ተሆነው።

ምን ኩሉ ልትጃገር ለአስመን ፍረቅ፡ ፈሪቅ ሓሬና እብ ውላድ ወአዋልድ ካሳት ክም ጃቀፈ እሙር ሀለ።

ናዲ አተሕራር፡ እት ሻምፕዮን ኤረትሮፕ እዴ ሰፃሊት ሰአርኤ

እት ሰታድዮም መዲነት ከረን ገብእ ለሀለ ጅግራታት ነዋዲ ኮበሪት እግር ኤረትሮፕ፡ ማሌ ለሀ እብ ሰለስ ትልህየ ትሉሉይ ወዐለ።

እት ምዕል ለሀ እሰልፍ ፍረቅ በሐር ቀየሕ ወለሳሌ ትዋጅሀው። ቀደም ዕርፍ ትልህየ ጎል ሰበት ኢትረከበ ዲቡ፡ 0-0 አስክ ዕርፍ አተጅሀው።

ሐቅ ዕርፍ ላኪን ክወር ብዙሕ አስክ ሸግዒ ክልኢቱ ፍረቅ ትነደኦ። እት 65ይት ደቂቀት ህይ ሚክኤል ሀብቱ እቡ ጎል ለረከበ ፈሪቅ በሐር ቀየሕ ዐለ። በሐር ቀየሕ፡ ሚርሐቱ እግል ልደሬዕ እበ ወደዩ ጸገም ህይ፡ እት 75ይት ደቂቀት ሳልሕ ሰቡድ ጎል ደግመ እሎም። ወእብሊ በሐር ቀየሕ 2-0 እንዴ ቀልበ እት ልትወወት፡ ሚክኤል ሀብቱ፡ ለሐሰ መተልህያይ ናይለ ጅግረ ነስኦ።

ደርቦም ለተልህ ፍረቅ

አተሕራር ወአቁርደት ቶም። እትሊ ታመት መራቀበት ኮበሪት ምስል አተሕራር ለአምሴት እት ትልህየ፡ ብዝሐ አውዋልመ ምስል አተሕራር ቱ ለዐለ። ምን ሰልፋይት ደቂቀት ክወር ብዙሕ እት አፍያት ፈሪቅ አቁርደት ለዐንክልክል አምሴ።

እትሊ ጅግረ አልተሕራር 13-0 እንዴ ቀልበ ተወወተ። 10 ጎል ካልድ ዐብደለ ለአትዮም ዲብ ሀለ፡ ክልኢት ዘርኢት ዮማኔ፡ ወኦር ጎል ህይ ሚሮን ዐንዶም

ለአተዉ አግዋል አተሕራር ዐለ። ካልድ ዐብደለ ህይ ለሐሰ መተልህያይ ነስኦ።

አልነስር ምስል ደንካልያ ለወደዩ ትልህየ፡ ፈሪቅ አልነስር እብ ዮናስ ሀይሌ ወሚሮን ገብሬመስቀል ክልኢት ጎል ለረከበ አልነስር፡ እግለ እብ ሚሮን ሰብሃቱ ምሮ ጎል ለረከበ ፈሪቅ ደንካልያ 2-1 ተወወተ ዲቡ። ሮቤል ገብሬትንሳኤ ናይ ፈሪቅ አልነስር ፈዳብ መተልህያይ ትሰመ።

ፕሪመር ሊግ ዲብ 2^ይ ሳምንቱ

ሊቨርፑል ወ ቶትንሃም (2-2)

ለድቁብ ፍረቅ እንግሊዝ -ፕሪመርሊግ እት ሐልፈ ሰነብት ወአትኒን ናይ ካልእ ሳምን ትልህያታቱ ዋዲ ዐለ።

እብ አሳሰለ ትረከበት ፍገራት፡ ማንቼሰተር ሲቱ እግል ክሪስታል ፓላስ 4-1፡ ሃልሲቱ እግል ካሽንትሪ 1-0፡ ኒውካሰል እግል ቶትንሃም 2-0፡ ሳንደርላንድ እግል ፋልሃም 1-0፡ ማንቼዩስተር እግል ኢፕሰዊቸ 5-2፡ አርሰናል እግል አስቶንሺላ 1-0 ወቼልሲ እግል ብራይተን 4-3 ቀልበም።

ሊድስ ወብሬንት 1-1፡ ቦርንግውዝ ወኤቨርተን 1-1፡ ሊቨርፑል ወፍቲንግሃም 2-2 ደሮን ትፈናተው።

